

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพลศึกษาตาม การรับรู้ของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดพลานามัย และครูผู้สอนวิชาพลศึกษาตาม หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 350 โรงเรียน ๆ ละ 3 ชุด สำหรับผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ 1 ชุด หัวหน้าหมวดพลานามัย 1 ชุด และครูผู้สอนวิชาศึกษา 1 ชุด เป็นจำนวนทั้งสิ้น 1050 ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับคืน จากผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ 320 ชุด คิดเป็นร้อยละ 33.1 หัวหน้าหมวดพลานามัย 325 ชุด คิดเป็นร้อยละ 33.6 และครูพลศึกษา 321 ชุด คิดเป็นร้อยละ 33.2 รวมได้แบบสอบถามคืน 966 ชุดคิดเป็นร้อยละ 94.85 นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ (SPSS-PC⁺ : Statistical Package for the Social Science- Personal Computer Plus) เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที และค่าเอฟ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการส่วนใหญ่ร้อยละ 78.8 เป็นชาย ร้อยละ 32.2 มีอายุ 40-44 ปี ร้อยละ 74.7 มีการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี ร้อยละ 75.9 มีประสบการณ์การสอนในวิชาชีพครูมากกว่า 15 ปี ร้อยละ 24.4 มีประสบการณ์ในการบริหารต่ำกว่า 5 ปี ร้อยละ 73.8 เคยนิเทศการสอนวิชาพลศึกษา ร้อยละ 40.7 ใต้นิเทศการสอนจำนวน 2 ครั้งต่อปี และร้อยละ 71.9

ไม่เคยได้รับการอบรมหรือดูงานทางพลศึกษา

หัวหน้าหมวดพลานามัยส่วนใหญ่ ร้อยละ 87.4 เป็นชาย ร้อยละ 34.2 มีอายุ 40 - 44 ปี ร้อยละ 91.7 มีการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี ร้อยละ 65.8 มีประสบการณ์การสอนในวิชาชีพครู 15-19 ปี ร้อยละ 25.5 มีประสบการณ์ในการบริหารต่ำกว่า 5 ปี ร้อยละ 73.5 เคยนิเทศการสอนวิชาพลศึกษา ร้อยละ 36.9 ใต้นิเทศการสอนจำนวน 2 ครั้งต่อปี และร้อยละ 76.3 เคยได้รับการอบรมหรือดูงานทางพลศึกษา

ครูพลศึกษาลส่วนใหญ่ร้อยละ 86.0 เป็นชาย ร้อยละ 33.0 มีอายุ 35-39 ปี ร้อยละ 90.3 มีการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี ร้อยละ 44.9 มีประสบการณ์การสอนในวิชาชีพครู 15-19 ปี

ร้อยละ 47.4 มีประสบการณ์ในการสอนวิชาพลศึกษา 15-19 ปี ครูพลศึกษาร้อยละ 54.8 สอนวิชาพลศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ร้อยละ 8.4 มีจำนวนห้องที่ทำการสอน 19 ห้องร้อยละ 52.6 มีจำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์ 15-20 คาบต่อสัปดาห์ ร้อยละ 55.8 ปฏิบัติงานฝ่ายปกครองเป็นหน้าที่พิเศษ

ตอนที่ 2 สภาพการใช้หลักสูตรวิชาพลศึกษา ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุงพ.ศ. 2533) ตามการรับรู้ของผู้บริหาร และครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ที่อยู่ในอำเภอเมืองและอำเภอรอบนอก

1. ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน

โรงเรียนในอำเภอเมืองและรอบนอก ร้อยละ 59.9 เคยเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุงพ.ศ. 2533) ไม่เคยร้อยละ 40.1 และร้อยละ 48.5 มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 23.7 ได้รับการอบรมเกี่ยวกับวิชาพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายร้อยละ 75.5 ไม่เคยได้รับการอบรมร้อยละ 52.2 ได้นำความรู้จากการอบรมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนปานกลาง ร้อยละ 52.5 ได้ทำแผนการสอนและกำหนดการสอนทุกภาคการเรียน ร้อยละ 51.6 จัดทำแผนการสอนโดยตัวผู้สอนเอง ร้อยละ 57.0 การสอนวิชาพลศึกษาจะได้รับการนิเทศจากหัวหน้าหมวดพละนามัย รองลงมาร้อยละ 48.0 จากผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ และร้อยละ 68.2นักเรียนจะได้รับการประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร รองลงมาร้อยละ 62.4 คือ พ่อ แม่ ผู้ปกครองนักเรียน

2. ด้านการจัดปัจจัย สภาพแวดล้อม และอุปกรณ์

โรงเรียนในอำเภอเมืองและรอบนอก ร้อยละ 78.2 จะได้รับเอกสารหลักสูตรเกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) คือ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย รองลงมาร้อยละ 67.7 คือ คู่มือหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 48.7 คือคู่มือการสอน ร้อยละ 54.4 คือคู่มือการประเมินผล ร้อยละ 93.4 อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนได้มาจากการใช้งบประมาณตั้งซื้อ รองลงมาร้อยละ 39.2 คือ วัสดุในท้องถิ่นมาดัดแปลง ร้อยละ 47.5 มีโรงฝึกพลศึกษาในโรงเรียน ร้อยละ 54.2 ไม่มีโรงฝึกพลศึกษาในโรงเรียน ร้อยละ 50.6 สถานที่เรียนพลศึกษาในโรงเรียนมีเพียงพอกับบางกิจกรรม ร้อยละ 58.5 อุปกรณ์ทางพลศึกษาที่ใช้ในการเรียนการสอนมีเพียงพอบางกิจกรรม ร้อยละ 89.0 ลักษณะของพื้นสนามที่ใช้ในการสอนพลศึกษาเป็นพื้นซีเมนต์ รองลงมาร้อยละ 74.5 เป็นพื้นสนามหญ้าร้อยละ 52.3 จัดเก็บอุปกรณ์ทางพลศึกษาในโรงเรียนจะแยกตามประเภทกีฬา และร้อยละ 84.9 เงินที่ใช้ในการจัดกิจกรรมทางด้านพลศึกษา คือ เงินบำรุงการศึกษา รองลงมาร้อยละ 38.4 เป็นเงินงบประมาณแผ่นดิน

3. ด้านการจัดการเรียนการสอน

โรงเรียนในอำเภอเมืองและรอบนอกทั้งหมดเปิดสอนวิชาบังคับเลือกส่วนวิชาเลือกเสรีร้อยละ 23.8 เปิดสอนวิชาเลือกเสรี และและร้อยละ 54.7 ไม่เปิดสอนวิชาเลือกเสรี ร้อยละ 83.0 จากโรงเรียนที่เปิดสอนวิชาเลือกเสรี ได้เลือกรายวิชาตามความพร้อมของโรงเรียน สถานที่ และอุปกรณ์ รองลงมาร้อยละ 56.3 เลือกตามความเห็นและความสามารถของผู้สอน

โรงเรียนในอำเภอเมืองและอำเภอรอบนอก ร้อยละ 59.8 มีจำนวนนักเรียนที่ครูพลศึกษาทำการสอนในแต่ละคาบ 35-44 คน ร้อยละ 92.8 นักเรียนแต่งชุดพลศึกษาตามที่โรงเรียนกำหนด ร้อยละ 33.1 เมื่อครูพลศึกษาประสบปัญหาในการสอนต้องการปรึกษาหัวหน้าหมวด และร้อยละ 31.8 ปรึกษาเพื่อนร่วมงาน ร้อยละ 91.8 โรงเรียนได้จัดกีฬาภายในโรงเรียนเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรในวิชาพลศึกษา รองลงมาร้อยละ 58.5 คือ กีฬาระหว่างกลุ่มโรงเรียน และร้อยละ 67.9 โสตทัศนูปกรณ์ที่ครูพลศึกษานำมาใช้ในการสอน คือ เทปโทรทัศน์ และรูปภาพ

ตอนที่ 3 ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพลศึกษา ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ตามการรับรู้ของผู้บริหาร และครูผู้สอน วิชาพลศึกษา ที่อยู่ในอำเภอเมืองและอำเภอรอบนอก

1. ปัญหาด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน

ปัญหาด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดพลานามัย และครูพลศึกษา ทั้งโรงเรียนในอำเภอเมืองและอำเภอรอบนอกโดยรวม พบว่ามีปัญหาในระดับน้อย

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างโรงเรียนในอำเภอเมืองและอำเภอรอบนอก เกี่ยวกับปัญหาด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอนโดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และโรงเรียนในอำเภอเมืองมีปัญหามากกว่าโรงเรียนในอำเภอรอบนอก แต่เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือ การบริการทางด้านเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือครู คู่มือการใช้หลักสูตร การทำความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์เฉพาะรายวิชาพลศึกษา และการกำหนดความสำคัญของเนื้อหาแต่ละเรื่องให้สัมพันธ์ต่อเนื่องและเหมาะสมกับผู้เรียน

และเมื่อเปรียบเทียบปัญหาดังกล่าว ของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดพลานามัย และครูพลศึกษา โดยรวมและรายชื่อ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ยกเว้นการวางแผนในการแปลงหลักสูตร ให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และพบว่าครูผู้สอนมีปัญหามากกว่าผู้บริหาร

2. ปัญหาด้านการจัดปัจจัย สภาพแวดล้อม และอุปกรณ์

ปัญหาด้านการจัดปัจจัย สภาพแวดล้อม และอุปกรณ์ ของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ

หัวหน้าหมวดพลานามัย และครูพลศึกษา ทั้งโรงเรียนในอำเภอเมืองและอำเภอรอบนอก โดยรวมพบว่า มีปัญหาในระดับน้อย

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างโรงเรียนในอำเภอเมืองและอำเภอรอบนอกเกี่ยวกับ ปัญหาด้านการจัดปัจจัย สภาพแวดล้อม และอุปกรณ์ โดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และโรงเรียนในอำเภอรอบนอกมีปัญหามากกว่าโรงเรียนในอำเภอเมือง เมื่อพิจารณารายข้อของปัญหา พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 คือ สื่อ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน มีจำนวนไม่เพียงพอ ขนาดของอุปกรณ์ไม่เหมาะสมกับนักเรียน อุปกรณ์ทางพลศึกษามีไม่ครบทุกประเภทตามกิจกรรมที่ทางโรงเรียนเปิดสอน งบประมาณในการจัดซื้อ ซ่อมแซมอุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกทางพลศึกษามีไม่เพียงพอ ไม่มีที่เก็บอุปกรณ์เฉพาะและไม่อาจจัดเก็บให้เป็นหมวดหมู่ สนามกีฬาในร่มสำหรับการเรียนการสอนไม่มี หรือมีไม่เพียงพอ ขาดที่ค้ำน้ำสำหรับนักเรียนในโรงพลศึกษา ขาดงบประมาณในการจัดซื้อ ซ่อมแซมอุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกทางพลศึกษา การปรับปรุงอาคาร สถานที่ เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สถานที่ตั้งของโรงเรียนไม่สะดวกต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การส่งเสริมการจัดกิจกรรมเสริมในวิชาพลศึกษา

และเมื่อเปรียบเทียบปัญหาดังกล่าว ของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดพลานามัยและครูพลศึกษา โดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายข้อของปัญหา พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือ เอกสารคู่มือประกอบการใช้หลักสูตรมีไม่เพียงพอ ขาดคู่มือประกอบการสอนวิชาพลศึกษา สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนมีจำนวนไม่เพียงพอ ขนาดของอุปกรณ์ไม่เหมาะสมกับนักเรียน อุปกรณ์ทางพลศึกษามีไม่ครบทุกประเภท ตามกิจกรรมที่ทางโรงเรียนเปิดสอน .งบประมาณในการจัดซื้อ ซ่อมแซมอุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกทางพลศึกษามีไม่เพียงพอ ไม่มีที่เก็บอุปกรณ์เฉพาะและไม่อาจจัดเก็บให้เป็นหมวดหมู่ . ไม่มีสถานที่ทำความสะอาดร่างกายและเปลี่ยนเครื่องแต่งกายสำหรับนักเรียน . สนามกลางแจ้งสำหรับการเรียนการสอนไม่เพียงพอ สนามกีฬาในร่มสำหรับการเรียนการสอนไม่มี หรือมีไม่เพียงพอ ขาดที่ค้ำน้ำสำหรับนักเรียนในโรงพลศึกษา สถานที่เรียนวิชาพลศึกษาอยู่ห่างจากอาคารเรียน ทำให้เสียเวลาในการเดินทาง สถานที่ใช้เรียนวิชาพลศึกษาไม่เป็นสัดส่วน ขาดงบประมาณในการจัดซื้อ ซ่อมแซมอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกทางพลศึกษา การดูแลรักษาและเบิกจ่ายอุปกรณ์พลศึกษา ไม่อาจดำเนินการโดยสะดวก โดยเฉพาะอุปกรณ์ทางพลศึกษามักชำรุดและสูญหายบ่อย การขาดทัศนอุปกรณ์ทางพลศึกษา เช่น สไลด์ รูปภาพ การนำวัสดุ อุปกรณ์ของท้องถิ่นมาดัดแปลงใช้เป็นอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน สถานที่เรียนไม่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนพลศึกษา เช่น ขนาดสนามกีฬาไม่เหมาะสม ไม่มีโรงฝึกพลศึกษา การปรับปรุงอาคาร สถานที่ เพื่อใช้ในการจัด

กิจกรรมการเรียนการสอน สถานที่ตั้งของโรงเรียนไม่สะดวกต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การส่งเสริมการจัดกิจกรรมเสริมในวิชาพลศึกษา . การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรให้ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ การนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตรจากศึกษานิเทศก์ การนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตรภายในโรงเรียน ผู้นิเทศก์ในโรงเรียนยังมีความรู้ไม่เพียงพอ เมื่อเปรียบเทียบระดับของปัญหาพบว่า ครูผู้สอนมีปัญหามากกว่าหัวหน้าหมวดวิชา และผู้บริหารฝ่ายวิชาการ

3. ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน

3.1 ด้านการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน ในด้านการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดพลานามัย และครูพลศึกษา ทั้งโรงเรียนในอำเภอเมือง และอำเภอรอบนอก พบว่า มีปัญหาในระดับน้อย ทั้งโดยรวมและรายชื่อของปัญหา โดยโรงเรียนในอำเภอรอบนอกมีปัญหามากกว่าโรงเรียนในอำเภอเมือง

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างโรงเรียนในอำเภอเมือง และอำเภอรอบนอก เกี่ยวกับปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน ในด้านการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

และเมื่อเปรียบเทียบปัญหาดังกล่าว ของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดพลานามัย และครูพลศึกษา พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้งโดยรวมและรายชื่อของปัญหา รายชื่อที่พบว่าแตกต่างกันคือ ให้มีความรู้ความเข้าใจหลักการปฏิบัติตนให้มีสุขภาพดี ทางร่างกาย ให้มีทักษะในการเสริมสร้างสมรรถภาพทางกาย จิตใจ และนำไปปฏิบัติจนเป็นสุขนิสัย ให้เห็นคุณค่าของการรักษาสุขภาพ และสวัสดิภาพ เพื่อให้มีส่วนร่วม และส่งเสริมกิจกรรมพลศึกษา เพื่อให้มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือและส่งเสริมกิจกรรมกีฬา และการสาธารณสุขของสังคม เมื่อเปรียบเทียบระดับของปัญหาพบว่า ครูผู้สอนมีปัญหามากกว่าหัวหน้าหมวดวิชา และผู้บริหารฝ่ายวิชาการ

3.2 ด้านเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร

3.2.1 ด้านเนื้อหาวิชา ของวิชาบังคับเลือก

ปัญหาด้านเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร ของวิชาบังคับเลือก ของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดพลานามัย และครูพลศึกษา ทั้งโรงเรียนในอำเภอเมืองและอำเภอรอบนอก พบว่า มีปัญหาในระดับน้อย ทั้งโดยรวมและรายชื่อของปัญหา โดยโรงเรียนในอำเภอรอบนอกมีปัญหา มากกว่าโรงเรียนในอำเภอเมือง

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างโรงเรียนในอำเภอเมือง และอำเภอรอบนอก เกี่ยวกับปัญหาด้านเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร ของวิชาบังคับเลือก โดยรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายชื่อของปัญหา พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือ มีความยากลำบากในการเลือกตามกลุ่มกิจกรรมที่หลักสูตรกำหนด (มีกิจกรรมกีฬาบุคคลหรือคู่, กิจกรรมกีฬาทีม, กิจกรรมพลศึกษาอื่น ๆ) เนื้อหาวิชาไม่สามารถจัดให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

และเมื่อเปรียบเทียบปัญหาดังกล่าว ของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวด ภาคนาแม่ และครูพลศึกษา โดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายชื่อของปัญหา พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือ มีความยากลำบากในการเลือกตามกลุ่มกิจกรรมที่หลักสูตรกำหนด (มีกิจกรรมกีฬาบุคคลหรือคู่, กิจกรรมกีฬาทีม, กิจกรรมพลศึกษาอื่น ๆ) จำนวนวิชาในแต่ละกิจกรรมที่มีให้เลือกตามหลักสูตรกำหนดนั้นน้อยเกินไป การเลือกวิชาเดียวกันกับวิชาบังคับแกนมีความยุ่งยากในการปรับเนื้อหาในระดับที่สูงขึ้น มีความซ้ำซ้อนในเนื้อหาที่เลือกเรียน จำนวนหน่วยการเรียนรู้ตามหลักสูตรกำหนดน้อยเกินไป เนื้อหาวิชาไม่สามารถจัดให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น เนื้อหาวิชาไม่สามารถจัดให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

3.2.2 ด้านเนื้อหาวิชา ของวิชาเลือกเสรี

ปัญหาด้านเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร ของวิชาเลือกเสรี ของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดภาคนาแม่ และครูพลศึกษา ทั้งโรงเรียนในอำเภอเมืองและอำเภอรอบนอก โดยรวมพบว่า มีปัญหาในระดับน้อย ส่วนรายชื่อของปัญหา พบว่ามีปัญหาในระดับมาก คือ จำนวนครูมีน้อยไม่เพียงพอต่อการจัดวิชาพลศึกษาเป็นวิชาเลือกเสรี โดยโรงเรียนในอำเภอรอบนอกมีปัญหา มากกว่าโรงเรียนในอำเภอเมือง

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างโรงเรียนในอำเภอเมือง และอำเภอ รอบนอกเกี่ยวกับปัญหาด้านเนื้อหาวิชา ของวิชาเลือกเสรี โดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายชื่อของปัญหา พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 คือ จำนวนรายวิชาที่น่าสนใจมีไว้ให้เลือกน้อยเกินไป

และเมื่อเปรียบเทียบปัญหาดังกล่าว ของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวด ภาคนาแม่ และครูพลศึกษา โดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายชื่อของปัญหา พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือ จำนวนรายวิชาที่น่าสนใจมีไว้ให้เลือกน้อยเกินไป นักเรียนไม่ได้ให้ความสนใจเลือกเรียนพลศึกษาเป็นวิชาเลือกเสรี ความสนใจในการเลือกวิชาของนักเรียนมีหลากหลาย จำนวนผู้เรียนแต่ละรายวิชามีน้อย ทำให้เป็นปัญหาต่อการจัดการเรียนการสอน จำนวนครูมีน้อยไม่เพียงพอต่อการจัดพลศึกษาเป็นวิชา

เลือกเสรี โรงเรียนไม่มีนโยบายสนับสนุนให้จัดวิชาพลศึกษาเป็นวิชาเลือกเสรี เมื่อเปรียบเทียบระดับของปัญหาพบว่า ครูผู้สอนมีปัญหามากกว่าหัวหน้าหมวดวิชาและผู้บริหารฝ่ายวิชาการ

3.3 ด้านการเรียนการสอน

ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนในด้านการเรียนการสอนของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดพลานามัย และครูพลศึกษา ทั้งโรงเรียนในอำเภอเมืองและอำเภอรอบนอก โดยรวม พบว่า มีปัญหาในระดับน้อย ส่วนรายชื่อของปัญหาพบว่า มีปัญหา ในระดับมาก คือ จำนวนครูผู้สอนวิชาพลศึกษามีน้อยเกินไป และงานรับผิดชอบสอนของครูผู้สอน มีมากเกินไป โดยโรงเรียนในอำเภอรอบนอกมีปัญหามากกว่าโรงเรียนในอำเภอเมือง

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างโรงเรียนในอำเภอเมือง และอำเภอรอบนอก เกี่ยวกับปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือ ครูผู้สอนไม่มีความถนัดในการสอนบางรายวิชา ครูผู้สอนขาดการฝึกฝนทักษะการสอน ครูผู้สอนไม่สามารถสอนในด้านวิชาการ และด้านปฏิบัติได้ครบตามเนื้อหา การเรียนการสอนไม่ได้จัดตามหลักสูตรฉบับปรับปรุง การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ครูผู้สอนเข้าสอนและเลิกสอนไม่ตรงเวลา ครูผู้สอนขาดความสนใจเด็กนักเรียนที่ไม่มีทักษะทางกีฬา

และเมื่อเปรียบเทียบปัญหาดังกล่าว ของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการหัวหน้าหมวดพลานามัย และครูพลศึกษา โดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายชื่อของปัญหา ที่พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือ ครูผู้สอนไม่สามารถนำเทคนิควิธีการสอนใหม่ๆ มาใช้ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร การนำทักษะกระบวนการมาใช้ในการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนสนใจการใช้ทักษะกระบวนการ จำนวนครูผู้สอนวิชาพลศึกษามีน้อยเกินไป เมื่อเปรียบเทียบระดับของปัญหาพบว่า ครูผู้สอนมีปัญหา มากกว่าหัวหน้าหมวดวิชาและผู้บริหารฝ่ายวิชาการ

3.4 ด้านการใช้สื่อ อุปกรณ์ สถานที่ และเครื่องอำนวยความสะดวก

ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน ในด้านการใช้สื่อ อุปกรณ์ สถานที่ และเครื่องอำนวยความสะดวก ของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดพลานามัย และครู พลศึกษา ทั้งโรงเรียนในอำเภอเมืองและอำเภอรอบนอกโดยรวม พบว่า มีปัญหาในระดับน้อย ส่วนรายชื่อของปัญหาที่พบว่า มีปัญหาในระดับมาก คือ สื่อและอุปกรณ์มักชำรุดและสูญหายบ่อย โดยโรงเรียนในอำเภอรอบนอกมีปัญหามากกว่าโรงเรียนในอำเภอเมือง

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างโรงเรียนในอำเภอเมือง และอำเภอรอบนอก เกี่ยวกับปัญหาด้านการใช้สื่อ อุปกรณ์ สถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวก โดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายชื่อของปัญหา พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

คือ สื่อและอุปกรณ์มักชำรุดและสูญหายบ่อย การเก็บสื่อและอุปกรณ์ไม่เป็นหมวดหมู่และไม่มีที่เก็บเฉพาะ ใช้สื่อที่เป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่ไม่เป็น เช่น สไลด์วีดีโอ เป็นต้น

และเมื่อเปรียบเทียบปัญหาดังกล่าว ของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวด ภาลนามัย และครูพลศึกษา โดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทุกรายข้อของ ปัญหา เมื่อเปรียบเทียบระดับของปัญหาพบว่า ครูผู้สอนมีปัญหามากกว่าหัวหน้าหมวดวิชาและผู้บริหารฝ่ายวิชาการ

3.5 ด้านการวัดและประเมินผล

ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน ในด้านการวัดและประเมินผล ของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่าย วิชาการ หัวหน้าหมวดภาลนามัย และครูพลศึกษา ทั้งโรงเรียนในอำเภอเมืองและอำเภอรอบนอก พบว่า มีปัญหาในระดับน้อย ทั้งโดยรวมและรายข้อของปัญหา โดยโรงเรียนในอำเภอรอบนอก มีปัญหามากกว่าโรงเรียนในอำเภอเมือง

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างโรงเรียนในอำเภอเมือง และอำเภอรอบนอกเกี่ยวกับปัญหาด้าน การวัดและประเมินผล โดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณา รายข้อของปัญหา พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือ ครูผู้สอนไม่มีความรู้ ความ เข้าใจในเรื่องระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียน ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด การวัดและ ประเมินผลปลายภาคเรียนมีปัญหาในการปฏิบัติ การวัดและประเมินผลไม่สอดคล้องกับจุด ประสงค์ของหลักสูตร ครูผู้สอนไม่ได้วัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ครูผู้สอนไม่ได้ชี้แจงรายละเอียดในการวัดและประเมินผลให้นักเรียนทราบ

และเมื่อเปรียบเทียบปัญหาดังกล่าว ของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวด ภาลนามัยและครูพลศึกษา โดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อ พิจารณารายข้อของปัญหาที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือ การวัดและประเมินผล ให้ครอบคลุมด้านความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมิน ผล การวัดและประเมินผลให้ครอบคลุมด้านจริยธรรม ความมีน้ำใจนักกีฬา และความสามัคคี การวัดและประเมินผลให้ครอบคลุมด้านทักษะทุกด้าน การวัดและประเมินผลก่อนการเรียน การสอนมีปัญหาในการปฏิบัติ เมื่อเปรียบเทียบระดับของปัญหาพบว่า หัวหน้าหมวดมีปัญหามาก กว่าครูผู้สอนและผู้บริหารฝ่ายวิชาการ

ปัญหาและข้อเสนอแนะ จากแบบสอบถามปลายเปิด ตามการรับรู้ของผู้บริหาร และครูผู้ สอนวิชาพลศึกษา

1. ปัญหาด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน

ครูพลศึกษาบางส่วนยังไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาหลักสูตรฉบับปรับปรุงใหม่ 2533 ทำให้ไม่เข้าใจความมุ่งหมายของการสอนพลศึกษาตามหลักสูตรใหม่อย่างแท้จริง และบางส่วนยังยึดการสอนแบบเก่า โรงเรียนรอบนอกยังขาดเอกสาร คู่มือประกอบการเรียนการสอนอยู่ในระดับสูง ผู้บริหารบางส่วนไม่ส่งเสริมให้ครูพลศึกษาได้มีโอกาสลาศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และในการปรับปรุงหลักสูตรในแต่ละครั้ง ควรเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนในอำเภอรอบนอกในแต่ละจังหวัดมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นให้มากกว่านี้

2. ปัญหาด้านการจัดปัจจัย สภาพแวดล้อม และอุปกรณ์

ผู้บริหารบางส่วนยังไม่เห็นความสำคัญของวิชาพลศึกษา คือ วัสดุ และอุปกรณ์ทางพลศึกษามีไม่พอเพียง มีคุณภาพต่ำลง โรงเรียนพลศึกษาในปัจจุบันมีไม่เพียงพอ และในการสร้างโรงเรียนพลศึกษาควรให้เป็นแบบเอนกประสงค์ ควรมีการจัดฝึกอบรม เผยแพร่ข่าวสารทางด้านการกีฬาไปยังโรงเรียนในชนบทให้มากขึ้น ศึกษานิเทศก์ควรมีความถี่ในการนิเทศไปยังโรงเรียนต่าง ๆ ให้ทั่วถึง

3. ปัญหาในด้านการเรียนการสอน

นักเรียนบางส่วนยังไม่เห็นความสำคัญของการเรียนวิชาพลศึกษา จำนวนหน่วยการเรียนและคาบเรียนยังน้อยเกินไป การวัดและประเมินผลในวิชาพลศึกษานั้นใช้เวลามาก กรมวิชาการควรสร้างเกณฑ์มาตรฐานในการวัดและประเมินผลทางพลศึกษา ในการเรียนพลศึกษามีจำนวนนักเรียนในแต่ละห้องมีมากเกินไป อีกทั้งครูพลศึกษามีจำนวนไม่เพียงพอ จึงไม่สามารถเปิดสอนในรายวิชาเลือกเสรีได้ ในการวัดและประเมินผลการเรียน ครูพลศึกษาบางส่วนตั้งเกณฑ์การวัดและประเมินผลสูงเกินไป จึงทำให้นักเรียนติด 0 และ ร , ในระดับที่สูงเกินไป

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพลศึกษา ตามการรับรู้ของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดพลานามัยและครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ผู้วิจัยได้อภิปรายตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยในประเด็นที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. สภาพการใช้หลักสูตรวิชาพลศึกษา ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ตามการรับรู้ของผู้บริหาร และครูผู้สอนวิชาพลศึกษาที่อยู่ในอำเภอเมืองและอำเภอรอบนอก

1. ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน

ทั้งโรงเรียนในอำเภอเมืองและอำเภอรอบนอกร้อยละ 59.9 เคยเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

แต่ร้อยละ 40.0 ยังไม่เคยเข้ารับการอบรม ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้ที่นำหลักสูตรมาใช้โดยตรงควรจะมีความรู้ในรายละเอียดส่วนต่าง ๆ ของหลักสูตรเป็นอย่างดี การที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจในตัวหลักสูตร จะส่งผลทำให้การสอนไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ดังนั้นครูหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนควรจะได้รับการอบรม และสมนาเกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ให้ครบทุกคนและทุกโรงเรียน การจัดการเรียนการสอนก็จะสามารถบรรลุจุดประสงค์ได้มากที่สุด ซึ่งการที่ครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะได้รับการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรนั้น กรมสามัญศึกษาควรใช้นโยบายให้กลุ่มโรงเรียนในสังกัดทุกโรงเรียน ควรมีการจัดอบรมสัมมนาการใช้หลักสูตรให้ครบทุกโรงเรียน และในการนำความรู้จากการอบรมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในระดับปานกลาง ผู้วิจัยเห็นว่า ควรที่จะนำความรู้ที่ได้จากการอบรมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มากที่สุด เพราะหลักสูตรจะประสบผลสำเร็จมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลนั้น ขึ้นอยู่กับ ผู้บริหารและครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร ในการทำแผนการสอนพบว่า ทั้งโรงเรียนในอำเภอเมืองและรอบนอก ร้อยละ 56.7 ทำแผนการสอนและกำหนดการสอนทุกภาคเรียน แต่ยังมีอีกร้อยละ 43.3 ไม่ได้ทำแผนการสอนและกำหนดการสอนทุกภาคเรียน ผู้วิจัยเห็นว่าแผนการสอนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ ครูทุกคนจำเป็นต้องทำแผนการสอนและกำหนดการสอน ซึ่งสมิทธ คุณากร (2523) ได้กล่าวไว้ว่า ในการนำหลักสูตรไปใช้นั้น ครูต้องตีความหมาย และกำหนดรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งจะออกมาในรูปของวัสดุประกอบหลักสูตร ที่เรียกว่า ประมวลการสอน โครงการสอน หรือแผนการสอนเพื่อขยายความหลักสูตรให้กระจ่างมากขึ้น ซึ่งตรงกับผลการวิจัยที่ว่า ทั้งโรงเรียนในอำเภอเมืองและอำเภอรอบนอก ได้จัดทำแผนการสอนและกำหนดการสอนทุกภาคเรียน ซึ่งการจัดทำแผนการสอนนี้กระทำโดยตัวผู้สอนเอง ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า แผนการสอนและกำหนดการสอนนั้น มีความสำคัญมาก ซึ่ง พันทิพา อุทัยสุข (2524) กล่าวว่า แผนการสอนนับเป็นเอกสารหลักสูตรที่สำคัญที่สุดสำหรับครู ที่จะใช้ในการสอนเพื่อให้บรรลุตามหลักสูตร เพราะแผนการสอนจะบอกสิ่งที่จะต้องสอน กระบวนการสอน กำหนดเวลาในการสอน กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนการสอน วางแผนจัดกิจกรรมให้เหมาะสม กำหนดสื่อการสอน วิธีการประเมินผลและเครื่องมือไว้ครบถ้วน ส่วนกำหนดการสอนนั้น บำรุง กลัดเจริญ (2527) กล่าวว่า กำหนดการสอนเป็นเอกสารที่กำหนดเนื้อหาสาระของแผนการสอน และคู่มือที่จะสอนตลอดปีว่าจะสอนเรื่องใด ตอนใด กิจกรรมใด ต้องสอนก่อนหลังใช้เวลาแต่ละเรื่องมากน้อยเพียงใด กำหนดการสอนจะช่วยให้สอนได้ครบถ้วนตามหลักสูตร ผู้วิจัยเห็นว่า การที่ครูได้จัดทำแผนการสอนและกำหนดการสอนทุกภาคเรียนโดยตัวผู้สอนเองนั้น สามารถทำให้การจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน เกิดผลดีและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การนิเทศการสอนวิชาพลศึกษา ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนในอำเภอเมืองและรอบนอกการนิเทศการสอนวิชาพลศึกษา โดยส่วนใหญ่จะได้รับการนิเทศจากหัวหน้าหมวดพลานามัย ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ ศึกษาพิเศษทางพลศึกษา จะเห็นได้ว่าการนิเทศและติดตามการใช้หลักสูตรเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญอย่างหนึ่ง ที่ช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุตามจุดประสงค์ของหลักสูตร การติดตามและการประเมินผลการใช้หลักสูตร จะช่วยให้การนิเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการนิเทศ การสอนจะประสบผลสำเร็จได้ ผู้นิเทศจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะในการนิเทศและ ที่สำคัญจะต้องมีประสบการณ์ในการสอนวิชานั้น ๆ มา หัวหน้าหมวดพลานามัยจึงเป็นบุคคลที่จะต้องดำเนินการนิเทศ และติดตามการใช้หลักสูตรวิชาพลศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนเองอย่างสม่ำเสมอ และในการนิเทศการสอนนั้น สุจริต เพียรชอบ (อ้างในวไลรัตน์ บุญสวัสดิ์, 2529) ได้กล่าวว่า “การนิเทศและติดตามให้ความช่วยเหลือแนะนำ เป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นการช่วยให้ครูได้ดำเนินการใช้หลักสูตร ได้อย่างถูกต้อง และส่งผลต่อคุณภาพการเรียนการสอนของนักเรียนในที่สุด”

ส่วนการประชาสัมพันธ์หลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า ทั้งโรงเรียนในอำเภอเมือง และอำเภอรอบนอก ได้ประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบ แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนในอำเภอเมืองและอำเภอรอบนอก ให้ความสำคัญของหลักสูตร ให้นักเรียนและผู้ปกครอง รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อให้เกิดความเข้าใจกัน ระหว่างโรงเรียน นักเรียน และผู้ปกครอง อันจะนำมาซึ่งความเข้าใจที่ตรงกัน ผู้วิจัยเห็นว่า การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรเป็นงานที่สำคัญงานหนึ่ง ของการใช้หลักสูตร เพราะเป็นงานที่เสริมความ เข้าใจ และเจตคติที่ดีให้แก่นักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ ดังที่ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2523) กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรเป็นขั้นตอนหนึ่งที่จะต้องแจ้งให้ผู้ปกครองทราบและประชาชนในชุมชนทราบว่า การใช้หลักสูตรนั้นบุตรหลานของเขาจะเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไรในการเรียนรู้ ทั้งทางด้าน เจตคติ ค่านิยม และความสามารถในการแก้ปัญหา

2. ด้านการจัดปัจจัย สภาพแวดล้อม และอุปกรณ์

ทั้งโรงเรียนในอำเภอเมืองและอำเภอรอบนอก ร้อยละ 78.2 ได้รับเอกสารหลักสูตร แต่ ร้อยละ 21.8 ยังไม่ได้รับเอกสารหลักสูตร ร้อยละ 67.7 ได้รับคู่มือหลักสูตร ร้อยละ 32.3 ไม่ได้รับคู่มือหลักสูตร ร้อยละ 48.7 ได้รับคู่มือการสอนตามหลักสูตร ร้อยละ 51.3 ไม่ได้รับคู่มือการสอนตามหลักสูตร ร้อยละ 54.4 ได้รับคู่มือประเมินผลการเรียน ร้อยละ 45.6 ไม่ได้รับคู่มือประเมินผลการเรียน อาจเป็นเพราะว่าทางโรงเรียนมีงบประมาณจำกัด จึงไม่สามารถนำมาให้กับครูทุกคน เอกสารประกอบหลักสูตรนั้นถือว่ามีความสำคัญ ทุกโรงเรียนควรมีไว้ และอย่างน้อยทางโรงเรียนควรจัดเก็บไว้ในห้องสมุดเพื่อให้ครูได้ค้นคว้า เพราะเอกสารหลักสูตรมีความสำคัญต่อการใช้หลักสูตรให้บรรลุผลตามความมุ่งหมายของหลักสูตร ดังที่ สัจจ อุทรานันท์ (2527) กล่าวว่า

เอกสารประกอบหลักสูตรเป็นเอกสารที่อธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับรายละเอียดต่าง ๆ ของหลักสูตรเพื่อให้การนำหลักสูตรไปใช้ได้ผลตามความมุ่งหมาย ตัวอย่างของเอกสารประกอบหลักสูตร ได้แก่ คู่มือเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร หรือคู่มือหลักสูตร แผนการสอนกลุ่มวิชาต่าง ๆ คู่มือประเมินผลการเรียนรู้ ฯลฯ เป็นต้น

ในส่วนของอุปกรณ์ทางพลศึกษาที่ใช้ในการเรียนการสอนพบว่า ได้จากการใช้เงินงบประมาณตั้งซื้อ รองลงมาได้จากการใช้วัสดุในท้องถิ่นมาดัดแปลง และจากการบริจาค และยังพบอีกว่า อุปกรณ์ทางพลศึกษาที่ใช้ในการเรียนการสอนมีเพียงพอบางกิจกรรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการได้รับเงินงบประมาณในการจัดซื้อที่จำกัด สื่อและอุปกรณ์จึงมีน้อยและขาดความเป็นมาตรฐาน จึงเป็นสาเหตุทำให้เกิดการชำรุดและสูญหายได้ง่าย ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า ในการเรียนการสอนนั้นหากอุปกรณ์ทางพลศึกษาที่ใช้ในการเรียนการสอนมีเพียงพอบางกิจกรรม ย่อมส่งผลถึงประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียนด้วย ดังที่ กาญจนา คุณารักษ์ (2527) กล่าวถึงสิ่งที่ควรพิจารณาเพื่อการใช้หลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ประการแรกคือ การจัดห้องเรียน ควรจัดอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน มีขนาดพอเหมาะกับจำนวนผู้เรียน ตลอดจนจัดให้มีห้องปฏิบัติการต่าง ๆ อย่างเพียงพอ โรงเรียนควรจัดให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

ในส่วนของโรงฝึกพลศึกษาพบว่า โรงเรียนในอำเภอเมือง ร้อยละ 47.9 ไม่มีโรงฝึกพลศึกษา โรงเรียนรอบนอก ร้อยละ 56.0 ไม่มีโรงฝึกพลศึกษา ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าทางโรงเรียนมีงบประมาณที่จำกัด จึงไม่สามารถจัดสร้างได้ครบทุกโรงเรียน ซึ่งโรงฝึกพลศึกษานี้ถือว่ามีความสำคัญต่อกิจกรรมทางพลศึกษามาก เพราะการเรียนพลศึกษานั้นใช้กิจกรรมเป็นสื่อในการเรียนการสอน ดังนั้นกิจกรรมวิชาพลศึกษานั้นย่อมต้องการสถานที่ที่มีความเหมาะสมกับกิจกรรมพลศึกษานั้น ๆ ซึ่งจะนำมาซึ่งประสิทธิภาพของการเรียนการสอน และสามารถจัดกิจกรรมให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้มากที่สุด

สำหรับเงินที่ใช้ในการจัดกิจกรรมทางด้านพลศึกษาเป็นเงินบำรุงการศึกษา ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เงินที่ได้จากงบประมาณตั้งซื้อและเงินบำรุงการศึกษาอาจจะไม่เพียงพอ จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ไม่สามารถปรับปรุงหรือหาสถานที่ที่จะจัดสร้างโรงฝึกพลศึกษา ตลอดจนอุปกรณ์ทางพลศึกษา ทางโรงเรียนควรจัดหาเงินทุนสำหรับสนับสนุนการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา โดยการหาจากแหล่งเงินทุนต่าง ๆ เพื่อนำมาช่วยเหลือและสามารถนำมาจัดสร้างหรือจัดซื้ออุปกรณ์ทางพลศึกษาได้อย่างเพียงพอ และประการสำคัญ รัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้น ในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและอุปกรณ์ทางพลศึกษาในสถานศึกษาต่าง ๆ ให้เพียงพอทั้งโรงเรียนในอำเภอเมืองและรอบนอก

3. ด้านการจัดการเรียนการสอน

วิชาบังคับเลือก โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ทั้งโรงเรียนในอำเภอเมือง และอำเภอรอบนอก เปิดสอนครบทุกโรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533 ได้กำหนดวิชาพลศึกษาไว้เป็นวิชาบังคับเลือกตามหลักสูตร ได้กำหนดเกณฑ์ที่เปิดโอกาสให้ผู้เลือกสามารถเลือกได้ทั้งกิจกรรมกีฬาบุคคลหรือคู่ กิจกรรมกีฬาทีมหรือกิจกรรมกีฬาอื่น ๆ ทำให้แต่ละโรงเรียนสามารถเลือกเปิดสอนกิจกรรมพลศึกษา ที่ทางโรงเรียนมีความพร้อมที่จะจัดการเรียนการสอน ตามความพร้อมของโรงเรียน สถานที่ และอุปกรณ์ ถึงแม้ว่าการเลือกรายวิชาที่ซ้ำกับวิชาบังคับแกนก็ตาม แต่ในการจัดการเรียนการสอนวิชาบังคับเลือก ต้องจัดการเรียนการสอนในระดับทักษะที่สูงขึ้น มีผลทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะความสามารถของผู้เรียนให้เพิ่มมากขึ้นอีกด้วย

วิชาเลือกเสรี พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ทั้งในอำเภอ เมืองและอำเภอรอบนอกเปิดสอนร้อยละ 23.8 ไม่เปิดสอนร้อยละ 54.7 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าวิชาพลศึกษาเป็นวิชาเลือกเสรีขึ้นในโรงเรียน ซึ่งหลักสูตรฉบับปรับปรุงใหม่นี้ เปิดโอกาสให้กับทางโรงเรียนสามารถจัดการเรียนการสอนได้ ตามความพร้อมและความเหมาะสมของทางโรงเรียน แต่ทั้งนี้โรงเรียนมัธยมศึกษายังมีได้จัดเปิด สอนวิชาพลศึกษาเป็นวิชาเลือกเสรีนั้น เป็นเพราะทางโรงเรียนยังขาดความพร้อมในเรื่องต่าง ๆ ทั้งบุคลากร สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอื่น ๆ และการเลือกรายวิชาของนักเรียนยังมีความหลากหลาย จึงไม่สามารถที่จะจัดวิชาพลศึกษาให้เป็น วิชาเลือกเสรีตามความต้องการของผู้เรียนได้

โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ทั้งในอำเภอเมืองและอำเภอ รอบนอก ส่วนใหญ่ มีจำนวนนักเรียนที่ครูพลศึกษาทำการสอนในแต่ละคาบอยู่ระหว่าง 35 - 44 คน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า จำนวนนักเรียนมีความเหมาะสมต่อการจัดชั้นเรียน ซึ่งมีผลทำให้การเรียนการสอนได้ผลดี และมีประสิทธิภาพ เพราะถ้าจำนวนผู้เรียนมีมาก ก็ย่อมก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ขึ้นมา อันได้แก่ การใช้อุปกรณ์ สถานที่ ที่มีจำนวนไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน การเรียนวิชา พลศึกษา การฝึกทักษะของผู้เรียนจะเกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีได้ ผู้เรียนจะต้องได้รับการฝึกทักษะ และ หากอุปกรณ์ไม่เพียงพอ การจัดการเรียนการสอนที่จะเกิดผลดีและมีประสิทธิภาพ จึงเป็นไปได้ยาก ซึ่ง คอตเธย์ (อ้างถึงใน กฤษณ์ กสิกร, 2530) ได้กล่าวว่า "ในการสอนวิชาพลศึกษา หากชั้นเรียนใหญ่เกินไป นักเรียนจะไม่ได้ผลจากการเรียน ไม่เต็มที่ และอาจเกิดอุบัติเหตุได้ง่ายชั้นเรียนที่ดีจึงควรมีนักเรียนประมาณ 30-40 คน ต่อครูพลศึกษา 1 คน" นอกจากนี้การแต่งกาย ของนักเรียนในชั่วโมงพลศึกษา ใช้ชุดพลศึกษาตามที่โรงเรียนกำหนด ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าการแต่งกายชุดพลศึกษาในชั่วโมงพลศึกษานั้น นอกจากจะมีความสะดวกและคล่องตัวในการปฏิบัติ กิจกรรมทางพลศึกษาได้อย่างเต็มที่แล้ว ยังทำให้มองดูสวยงามและเป็นระเบียบเรียบร้อยอีกด้วยดังที่ วรศักดิ์ เพียรชอบ(2527) ได้กล่าวว่า "ตาม

หลักการที่ถูกต้องแล้ว การเรียนวิชาพลศึกษา จะได้ผลดีเต็มทีนั้น ควรจะมีชุดพลศึกษาโดยเฉพาะที่ใช้ในการเรียนวิชาพลศึกษา"

ในการจัดการเรียนการสอน เมื่อประสบปัญหาในการสอน ครูพลศึกษาต้องการปรึกษาหัวหน้าหมวดพลานามัยเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือเพื่อนร่วมงาน และศึกษานิเทศก์ การปรึกษากับหัวหน้าหมวดพลานามัยนั้น เป็นสิ่งที่ถูกต้อง ทั้งนี้เนื่องจากหัวหน้าหมวดพลานามัยเป็นผู้มีประสบการณ์ และมีความรู้ความสามารถมาก ย่อมให้คำปรึกษาที่ดีแก่ครูพลศึกษาได้ ดังที่ บุญมี เณรยอด (2529) ได้กล่าวว่า "หัวหน้าหมวดวิชาเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบด้านวิชาการโดยตรง มีความรับผิดชอบในการดำเนินการสอน ดังนั้นหัวหน้าหมวดวิชา ต้องทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาครูในหมวดวิชาของตน" ในการเรียนการสอนจะให้ได้ดี ทางโรงเรียนจำเป็นต้องจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรขึ้น ซึ่งวิชาพลศึกษา ทั้งโรงเรียนในอำเภอเมืองและอำเภอรอบนอกได้จัดกีฬาภายในโรงเรียนเป็นกิจกรรมในหลักสูตร การจัดกิจกรรมนี้มุ่งที่จะส่งเสริมพัฒนาตัวนักเรียนเป็นสำคัญ และควรมีความเท่าเทียมกับการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้ครูพลศึกษาได้นำโสตทัศนูปกรณ์ คือ เทปโทรทัศน์ และรูปภาพ มาช่วยในการสอน ซึ่งจะทำการเรียนการสอนได้เห็นเป็นรูปธรรม และช่วยดึงดูดความสนใจของนักเรียน อันจะนำมาซึ่งการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ในการใช้โสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ นั้น ครูควรจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในการใช้ ตลอดจนจำเป็นต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา เพศ วัย ของนักเรียนให้มากที่สุด

2. ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพลศึกษา ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ตามการรับรู้ของผู้บริหาร และครูผู้สอนวิชาพลศึกษาที่อยู่ในอำเภอเมืองและอำเภอรอบนอก

1. ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน

ทั้งโรงเรียนในอำเภอเมืองและอำเภอรอบนอกเคยเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และ ได้รับการอบรมเกี่ยวกับวิชาพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยนำความรู้จากการอบรมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนมาก จัดทำแผนการสอนและกำหนดการสอน ทุกภาคการเรียนจัดทำแผนการสอนโดยตัวผู้สอนเอง การสอนวิชาพลศึกษา จะได้รับการนิเทศจากหัวหน้าหมวดพลานามัย นักเรียนจะเป็นผู้ได้รับการประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร ผลการวิจัยโดยรวมพบว่า ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดและครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ทั้งโรงเรียนในอำเภอเมืองและอำเภอรอบนอก มีปัญหาในระดับน้อย ส่วนรายชื่อของปัญหาที่พบว่า มีปัญหาในระดับน้อย แต่เกือบจะเป็นระดับมากก็คือ การสำรวจปัญหาและทรัพยากรต่าง ๆ เช่น งบประมาณวัสดุ และอุปกรณ์ก่อนการวางแผนการสอน อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนวิชาพลศึกษา นอกจากปฏิบัติการสอน

แล้ว ยังมีงานนอกเหนือจากการสอนอีกด้วย เมื่อเป็นเช่นนี้อาจเป็นสาเหตุให้ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา มีเวลาสำรวจ สภาพปัญหา และทรัพยากรต่าง ๆ ก่อนการวางแผนการสอนน้อย จึงเห็นได้ว่า การสำรวจปัญหาและทรัพยากรมีความสำคัญต่อการใช้หลักสูตร ดังที่ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2529) ได้กล่าวว่า การสำรวจสภาพปัญหาและทรัพยากรต่าง ๆ เป็นข้อมูลสำคัญในการวางแผนการสอนทำให้เราได้ทราบปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่ผ่านมา โดยรวบรวมจากการสำรวจปัญหาและการตรวจสอบทรัพยากรในแง่กำลังคน งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์และวิธีการ ข้อมูลส่วนนี้จะทำให้ผู้วางแผนการสอนได้กำหนดรูปแบบการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อการสอนได้ชัดเจนขึ้นซึ่งจะมีผลทำให้มีการเตรียมอุปกรณ์ในการสอนให้พร้อม ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เมื่อมีการสำรวจปัญหาและทรัพยากรต่าง ๆ ไม่พอเพียงก็จะทำให้มีผลเสียต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการเรียนการสอน ดังนั้น ถึงแม้ครูผู้สอนจะมีเวลาไม่เพียงพอและมีงานมาก แต่ก็ควรจะมีการสำรวจปัญหาและทรัพยากรต่าง ๆ ในช่วงปิดภาคเรียน เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาและเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนอย่างสูงสุดในปีการศึกษาต่อไป

2. ด้านการจัดปัจจัย สภาพแวดล้อม และอุปกรณ์

ผลการวิจัยโดยรวม พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเมืองประสบปัญหาในระดับน้อย ส่วนครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ทั้งโรงเรียนในอำเภอเมืองและอำเภอรอบนอก ประสบปัญหาด้านนี้ในระดับมาก โดยเฉพาะรายชื่อต่อไปนี้ คือ งบประมาณในการจัดซื้อซ่อมแซมอุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกทางพลศึกษามีไม่เพียงพอ ไม่มีที่เก็บอุปกรณ์เฉพาะ และไม่อาจจัดเก็บให้เป็นหมวดหมู่ ไม่มีสถานที่ทำความสะอาดร่างกายและเปลี่ยนเครื่องแต่งกายสำหรับนักเรียน สนามกีฬาในร่มสำหรับการเรียนการสอนไม่มี หรือมีไม่เพียงพอ ขนาดที่ค้ำน้ำสำหรับนักเรียนในโรงพลศึกษา ขนาดงบประมาณในการจัดซื้อ ซ่อมแซมอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกทางพลศึกษา การดูแลรักษาและเบิกจ่ายอุปกรณ์พลศึกษา ไม่อาจดำเนินการโดยสะดวก โดยเฉพาะอุปกรณ์ทางพลศึกษามักชำรุดและสูญหายบ่อย การขาดทัศนูปกรณ์ทางพลศึกษา เช่น สไลด์ รูปภาพ สถานที่เรียนไม่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนพลศึกษา เช่น ขนาดสนามกีฬาไม่เหมาะสม ไม่มีโรงฝึกพลศึกษา การปรับปรุงอาคาร สถานที่ เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตรจากศึกษานิเทศน์ ผู้นิเทศก์ในโรงเรียนยังมีความรู้ไม่เพียงพอ

จากผลงานวิจัยที่พบว่า มีปัญหาด้านอุปกรณ์ สถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวกทางพลศึกษาที่ประสบในระดับมากนั้น ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉวีวรรณ พูลนาผล (2536), นิรันดร์ กาทอง (2530) และอารีรัตน์ วัฒนรุ่งเรือง (2534) ที่พบว่า อุปกรณ์ สถานที่ และเครื่องอำนวยความสะดวกทางพลศึกษามีไม่เพียงพอ ผู้วิจัยได้แยกประเด็นในการอภิปราย เป็นปัญหา

เรื่องของสถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวก กับปัญหาของสื่อและอุปกรณ์ดังนี้ ในปัญหาเรื่อง
ของสถานที่ และเครื่องอำนวยความสะดวกที่ประสบปัญหามาก ได้แก่ สถานที่ไม่เหมาะสมกับ
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนพลศึกษา เช่น ขนาดสนามกีฬาไม่เหมาะสม ไม่มีโรงฝึก
พลศึกษา และการปรับปรุงอาคารสถานที่ เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้อง
กับงานวิจัยของ อารีรัตน์ วัฒนรุ่งเรือง (2536) และ จตุรงค์ เหมรา (2536) ที่พบว่า สภาพและ
ปัญหาในการสอนพลศึกษาที่สำคัญปัญหาหนึ่งก็คือ ปัญหาเรื่อง สถานที่ใช้ในการเรียนการสอน ผู้
วิจัยมีความเห็นว่า การจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาหากขาดสถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวก
การเรียนการสอนจะไม่ประสบผลสำเร็จ หรือบรรลุตามจุดหมายที่ตั้งไว้ อย่างไรก็ตาม
วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525) (อ้างใน วาสนา ณ นคร, 2532) ได้กล่าวว่า การอำนวยความสะดวกแก่ครู ใน
การใช้อาคารสถานที่เป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารในการใช้หลักสูตร ซึ่งผู้บริหารจะต้องดำเนินการ
การจัดสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่อำนวยความสะดวกแก่ครู เพราะอาคารสถานที่มีความสำคัญ
อย่างหนึ่ง ในการนำหลักสูตรไปใช้ซึ่งสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2525) ที่กล่าวถึง อาคาร
สถานที่ว่า การได้รับบริการด้านอาคารสถานที่ และแหล่งวิทยากรนั้น มีความสำคัญในการนำ
หลักสูตรไปใช้

สำหรับเรื่องปัญหาของสื่อ และอุปกรณ์ทางพลศึกษาที่ประสบปัญหามาก ได้แก่ สื่อและ
อุปกรณ์ในการเรียนการสอน มีจำนวนไม่เพียงพอ อุปกรณ์ทางพลศึกษามีไม่ครบทุกประเภท ตาม
กิจกรรมที่ทางโรงเรียนเปิดสอน งบประมาณในการจัดซื้อซ่อมแซมอุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวก
ทางพลศึกษามีไม่เพียงพอ ไม่มีที่เก็บอุปกรณ์เฉพาะ และไม่อาจจัดเก็บให้หมดหมู่
การดูแลและเบิกจ่ายอุปกรณ์ทางพลศึกษา ไม่อาจดำเนินการโดยสะดวก โดยเฉพาะอุปกรณ์ทางศึกษา
มักชำรุดและสูญหายบ่อย การขาดแคลนทัศนูปกรณ์ทางพลศึกษา เช่น สไลด์ รูปภาพ การนำวัสดุ
อุปกรณ์ของท้องถิ่นมาดัดแปลงใช้เป็นอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงาน
วิจัยของ วาสนา ณ นคร (2532) และ มณฑล คงอุทัยกุล (2530) ที่พบว่า ครูขาดความรู้และทักษะ
ในการสร้างสื่อ ส่วนใหญ่มีปัญหาในด้านการผลิตอุปกรณ์ นอกจากนั้นสื่อบางประเภทที่ทางสำนัก
การศึกษา จัดส่งให้ก็ไม่สะดวกแก่การใช้ของครู เนื่องจากมีคุณภาพไม่ดี และไม่ตรงกับความต้องการ
ของผู้ใช้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า สื่อและอุปกรณ์นั้นเป็นสิ่งสำคัญในการจัดการเรียนการสอน
วิชาพลศึกษา มีส่วนทำให้การสอนวิชาพลศึกษา ได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เนื่องจาก
วิชาพลศึกษาเป็นการเรียนโดยใช้กิจกรรมทางกายเป็นสื่อในการเรียนรู้ ส่วนประกอบที่สำคัญนอก
จากตัวครูพลศึกษาและนักเรียนแล้ว ถ้าขาดอุปกรณ์ทางพลศึกษาแล้ว จะทำให้การเรียนการสอน
และการจัดกิจกรรมทางพลศึกษาดำเนินไปอย่างขาดประสิทธิภาพ ดังที่ วรรศักดิ์ เพ็ชรชอบ (2513)
ได้กล่าวว่า "การสอนพลศึกษาจะได้ผลดีนั้น นอกจากจะมีเวลาเพียงพอและมีความสามารถในการ
สอนแล้ว ก็ต้องมีสถานที่และอุปกรณ์ในการสอนเพียงพอด้วย" ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ

คอรื (Korti 1971 : 5181-A) (อ้างใน นิรันดร กาทอง, 2530) ที่กล่าวว่า "โรงเรียนที่ขาดแคลนอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก เป็นอุปสรรคที่ทำให้การจัดกิจกรรมได้ตอบสนองความต้องการของนักเรียนแต่ละคนไม่ทั่วถึง" ในการที่โรงเรียนมีงบประมาณไม่เพียงพอในการจัดซื้อซ่อมแซมอุปกรณ์ ผลการวิจัยพบว่า งบประมาณที่ได้ในการจัดกิจกรรมพลศึกษาส่วนใหญ่ ได้จากเงินบำรุงการศึกษา และเงินงบประมาณแผ่นดิน ซึ่งได้รับในจำนวนจำกัด และไม่เพียงพอผู้วิจัยจึงมีความคิดเห็นว่า ทางโรงเรียนควรมีการจัดหาเงินทุนสำหรับสนับสนุนการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา โดยการหาจากแหล่งเงินทุนอื่น ๆ จากสมาคมศิษย์เก่าของโรงเรียน สมาคมครูและผู้ปกครองของนักเรียน จากเอกชนและบริษัทห้างร้านต่าง ๆ ก็นับว่าอาจมีผลทำให้ทางโรงเรียนได้รับงบประมาณส่วนนี้มาช่วยเหลือ และสามารถนำมาจัดซื้ออุปกรณ์ทางพลศึกษาเพิ่มขึ้น

ส่วนอุปกรณ์ทางพลศึกษามักชำรุดและสูญหายบ่อย อาจเนื่องมาจากอุปกรณ์ไม่ได้มาตรฐาน และมีคุณภาพไม่ดี และอาจเกิดจากตัวครูผู้สอนวิชาพลศึกษาเองในการจัดระบบการเก็บ การยืม การซ่อมแซมที่ไม่ดีพอ รวมถึงครูผู้สอนวิชาพลศึกษาไม่มีโอกาสที่จะแสดงความคิดเห็นในการเลือกซื้ออุปกรณ์ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การจัดซื้ออุปกรณ์ตามโรงเรียนต่าง ๆ ครูผู้สอนควรจะได้มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น และจัดซื้อด้วย เพื่อจะได้เหมาะสมกับสภาพและความต้องการจริง ๆ ส่วนอุปกรณ์สูญหายบ่อย อาจเนื่องมาจากบางโรงเรียนไม่มีที่เก็บอุปกรณ์ เฉพาะ และไม่อาจจัดเก็บเป็นหมวดหมู่ จึงมีผลทำให้อุปกรณ์หายบ่อย ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาควรจัดให้มีผู้รับผิดชอบ ในการยืมอุปกรณ์ของนักเรียน นอกจากนั้นควรมีการทำสมุดในการยืมอุปกรณ์ โดยมีรายชื่อนักเรียน ผู้ยืม วันเวลาที่ยืม และเวลาที่คืน อย่างละเอียด เพื่อสะดวกในการติดตามตัวผู้ยืม อุปกรณ์ก็จะสูญหายน้อยลง ส่วนอุปกรณ์ที่ขาดแคลนสามารถช่วยลดปัญหานี้ได้ ดังที่ เปล่งศรี เทพกาญจนา(2514) ได้รวบรวมข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาไว้ สรุปได้ดังนี้ ควรจัดนักเรียนผลัดกันเรียนและรับผิดชอบโดยแยกเป็นกลุ่ม ซ่อมแซมอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพที่ใช้ได้และปลอดภัย ขอความร่วมมือจากนักเรียนที่มีอุปกรณ์ส่วนตัวให้นำมาใช้ พยายามจัดทำอุปกรณ์ขึ้น หรือใช้อุปกรณ์อื่นที่ทดแทนกันได้ และขอยืมอุปกรณ์จากโรงเรียนอื่น หรือศูนย์เยาวชนที่มีอุปกรณ์อยู่แล้ว ส่วนอุปกรณ์ที่ชำรุด มีแนวทางแก้ไขให้มีการชำรุดน้อยที่สุด สรุปได้ดังนี้ ซ่อมแซมอุปกรณ์ที่ชำรุดอยู่เสมอ ตรวจสอบอุปกรณ์ก่อนนำออกมาใช้ เมื่อใช้อุปกรณ์แล้วต้องตรวจและเก็บเข้าที่ และควรมีเจ้าหน้าที่ดูแลเก็บรักษาอุปกรณ์โดยเฉพาะ และในส่วนที่ผู้นิเทศก์ในโรงเรียนมีความรู้ไม่เพียงพอ ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าศึกษานิเทศก์ทางพลศึกษาควรมีบทบาทในการนิเทศโรงเรียนต่าง ๆ อย่างทั่วถึงก็สามารถที่จะแก้ปัญหา ในส่วนของกรณีดังกล่าวได้ระดับหนึ่ง

3. ปัญหาการสอนพลศึกษาในด้านต่าง ๆ

3.1 ปัญหาการสอนให้บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร

จากผลการวิจัย ทั้งโดยรวมและรายชื่อของปัญหา พบว่า ทั้งโรงเรียนในอำเภอเมืองและนอกอำเภอเมือง ประสบปัญหาในระดับน้อย ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า อาจเป็นเพราะว่าจุดประสงค์ของหลักสูตร ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533 มีความยืดหยุ่นในการจัดให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ครูพลศึกษาจึงสามารถสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้ในระดับสูง ทั้งนี้อาจเนื่องจากในส่วนของหลักสูตรฉบับปรับปรุงใหม่นี้ เปิดโอกาสให้ทางโรงเรียนสามารถเลือกเปิดสอนรายวิชาตามหลักสูตรกำหนดให้ก็ได้ หรือจัดกิจกรรมที่มีคุณค่าเท่าเทียมกับกิจกรรมตามหลักสูตรกำหนดด้วยเหตุนี้ การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุตามจุดประสงค์ของหลักสูตรครูพลศึกษา จึงสามารถสอนได้โดยมีปัญหาน้อยในระดับน้อย

3.2 ปัญหาด้านเนื้อหาวิชา

3.2.1 วิชาบังคับเลือก

ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งหมด ได้เปิด สอนวิชาบังคับเลือก ปัญหาด้านเนื้อหาวิชาของวิชาบังคับเลือก ทั้งโดยรวมและรายชื่อของปัญหาประสบปัญหาในระดับน้อย ผู้วิจัยมีความเห็นว่า รายวิชาบังคับเลือกไม่ค่อยมีปัญหา ทั้งนี้จะเห็นได้จากหลักสูตรฉบับปรับปรุงในส่วนของหมวดพละมานั้น ได้เปิดวิชาพลศึกษาเป็นวิชาบังคับเลือกรวม 6 รายวิชา คือ พ.021 - พ.026 โดยทุกรายวิชาใช้เวลาในการเรียน 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค 0.5 หน่วยการเรียน ทางโรงเรียนสามารถเลือกรายวิชาเปิดสอนได้ ตามความพร้อมตามที่หลักสูตรกำหนด ทั้งนี้ในส่วนของพลศึกษา เกณฑ์ในการเลือกทางโรงเรียน หรือ ครูผู้สอนสามารถเลือกกิจกรรมรายวิชาพลศึกษาได้ ทั้งกิจกรรมกีฬาบุคคลหรือคู่ กิจกรรมกีฬาทีมกิจกรรมกีฬาพลศึกษาอื่น ๆ ได้ โดยจะต้องเลือกกิจกรรมกีฬาบุคคลหรือคู่ 1 กิจกรรม กิจกรรมกีฬาทีม 1 กิจกรรม โดยใช้เวลาเรียนกิจกรรมละ 1 ภาคเรียน ส่วนอีก 4 ภาคเรียนที่เหลือ อาจเลือกกิจกรรมใดก็ได้ อาจเลือกซ้ำกับที่เคยเลือกเรียนแล้วก็ได้ แต่ต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในระดับที่สูงขึ้น (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2533)

จากการที่หลักสูตรมีความยืดหยุ่นดังกล่าวข้างต้น ทางโรงเรียนจึงมีอิสระในการจัดเลือกรายวิชา ให้ผู้เรียนได้เรียนตามความพร้อมของโรงเรียน ที่ทางโรงเรียนสามารถจัดให้กับผู้เรียนได้เรียนอย่างเต็มที่ เต็มกำลังและเต็มความสามารถ การใช้หลักสูตรในส่วนของเนื้อหาวิชาบังคับเลือกจึงมีปัญหาน้อยในระดับน้อย

3.2.2 วิชาเลือกเสรี

ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ส่วนใหญ่ ยังไม่เปิดสอนวิชาเลือกเสรีในโรงเรียน ปัญหาด้านเนื้อหาวิชาของวิชาเลือกเสรี ส่วนใหญ่ พบว่าประสบปัญหาในระดับน้อย ซึ่งอาจเป็นผล

มาจากการเปิดสอนที่มีจำนวนน้อย จึงทำให้ประสบปัญหาน้อยด้วยเช่นกัน ยกเว้นในเรื่อง จำนวนครูพลศึกษามีน้อย ไม่เพียงพอต่อการจัดสอนวิชาพลศึกษาเป็นวิชาเลือกเสรี ผู้วิจัยมีความเห็นว่าโรงเรียนควรแก้ปัญหาด้วยการสำรวจความต้องการเลือกรายวิชาโดยกำหนดให้เลือกในวงแคบตามความพร้อมของโรงเรียนจะจัดให้ได้ การที่โรงเรียนไม่เปิดวิชาเลือกเสรี ย่อมทำให้การใช้หลักสูตรได้ผลไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร

จะเห็นได้ว่า การเปิดสอนวิชาเลือกเสรีในส่วนของวิชาพลศึกษามีความจำเป็นอย่างมาก เรื่องของบุคลากรในการพิจารณาเปิดสอน ซึ่งการเปิดสอนวิชาเลือกเสรีเป็นสิ่งที่ทางโรงเรียนควรเปิดสอนให้กับนักเรียน เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้กับผู้เรียนได้ค้นพบความถนัด ความสามารถ และความสนใจของตัวเองที่เลือกเรียนวิชาที่ตนเองต้องการและสนใจได้อย่างเต็มที่ เต็มเวลา และเต็มความสามารถ การที่จำนวนครูพลศึกษามีน้อยไม่เพียงพอต่อการเปิดสอนวิชาพลศึกษาเป็นวิชาเลือกเสรีนั้น ผู้วิจัยเห็นว่า หากผู้บริหารของโรงเรียนไม่สามารถจัดอัตราครูพลศึกษาเพิ่มเติมในโรงเรียนได้ ควรพิจารณาจัดอบรมให้ความรู้ทางพลศึกษาแก่ครูสายอื่น ที่มีความสามารถทางพลศึกษา หรือเชิญวิทยากรที่มีความสามารถทางการกีฬาเฉพาะประเภทมาให้ความรู้แก่นักเรียนในรายวิชาที่เปิดแล้วจัดให้สอนวิชาพลศึกษา คงพอเป็นหนทางช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรทางพลศึกษาได้บ้าง

3.3 ปัญหาด้านการสอนวิชาพลศึกษา

ผลการวิจัยโดยรวมพบว่า ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดพลานามัย และครูผู้สอนวิชาพลศึกษาทั้งโรงเรียนในอำเภอเมืองและอำเภอรอบนอก ประสบปัญหาในด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับน้อย แต่เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ปัญหาที่ประสบในระดับมากคือ งานรับผิดชอบสอนของครูพลศึกษามีมาก จำนวนครูพลศึกษามีไม่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลอ เขียวฉลว(2530) พบว่า ครูมีจำนวนไม่เพียงพอและมีงานในหน้าที่มากเกินไป และเบสแมน (Bestman, 1975) และเฮนน์ (Hein, 1972) พบว่า ครูพลศึกษามีชั่วโมงการสอนมากเกินไป ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เหตุที่ครูพลศึกษามีงานมาก แต่จำนวนครูมีน้อย ย่อมก่อให้เกิดปัญหาด้านการสอนได้มาก การจัดชั่วโมงสอนให้กับครูพลศึกษา ควรจัดให้เหมาะสม หากจำนวนครูพลศึกษามีน้อย อาจจัดหาครูสายอื่นที่มีความสามารถทางด้านพลศึกษามาช่วยสอน หรือเชิญวิทยากรจากหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงมาอบรมบุคลากรในโรงเรียนที่มีความสามารถทางการกีฬา ซึ่งหากจำนวนครูพลศึกษามีน้อย แต่งานที่ต้องรับผิดชอบมีมาก จะทำให้การสอนของครูพลศึกษาทำได้ไม่เต็มที่ รวมไปถึงขาดประสิทธิภาพในการสอนด้วย อย่างไรก็ตามครูพลศึกษาเองจำเป็นต้องมีการวางแผนที่ดีในการจัดสรรเวลา ในการปฏิบัติงานนอกเหนือจากการปฏิบัติการสอน เพื่อให้งานต่าง ๆ ที่ตนเองรับผิดชอบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3.4 ปัญหาด้านการใช้สื่ออุปกรณ์ สถานที่ และเครื่องอำนวยความสะดวก

ผลการวิจัยโดยรวมพบว่า ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวด พละนาถย ทั้งโรงเรียนในอำเภอเมืองและอำเภอรอบนอก ประสบปัญหาการใช้สื่อ อุปกรณ์ สถานที่ และเครื่องอำนวยความสะดวกในระดับน้อย ส่วนครูผู้สอนวิชาพลศึกษาประสบปัญหาในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อของปัญหาพบว่า มีปัญหาในระดับมาก คือ สื่อและอุปกรณ์มักชำรุดและสูญหายบ่อย สื่อและอุปกรณ์ทางพลศึกษาที่ใช้ในการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ การเก็บสื่อและอุปกรณ์ไม่เป็นหมวดหมู่และไม่มีที่เก็บเฉพาะ ขาดทักษะในการใช้สื่อที่เป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น สไลด์ วีดีโอ เป็นต้น ไม่สามารถบำรุงรักษา ซ่อมแซม คัดแปลงอุปกรณ์ที่ชำรุดแล้วเพื่อนำมาใช้อีก จากปัญหาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการที่สื่อ และอุปกรณ์ทางพลศึกษาที่ใช้ในการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ อาจมีสาเหตุเนื่องมาจากสื่อและอุปกรณ์มักชำรุดและสูญหายบ่อย ไม่สามารถบำรุงรักษา ซ่อมแซม คัดแปลงอุปกรณ์ที่ชำรุดที่ชำรุดแล้วมาคัดแปลงนำกลับมาใช้ได้อีก ที่กล่าวนี้อาจเป็นสาเหตุที่ทำให้สื่อและอุปกรณ์มีไม่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จตุรงค์ เหมรา (2536), สมัย จินตะยอด (2535), สิริวรรณ ฉายวิมล (2537) และ อารีย์รัตน์ วัฒนรุ่งเรือง (2536) ที่พบว่า อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษามีไม่เพียงพอ ซึ่งปัญหาที่กล่าวนี้ย่อมมีผลต่อการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาเป็นอย่างมาก และทำให้การเรียนการสอนของวิชาพลศึกษาได้ผลดีไม่เท่าที่ควร ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าการที่สื่อและอุปกรณ์มักชำรุดและสูญหายได้บ่อยนั้น คงเป็นหน้าที่โดยตรงของครูพลศึกษา ในการที่มีความจำเป็นต้องจัดซื้อสื่อ และอุปกรณ์ทางพลศึกษาที่มีคุณภาพ มีการวางระบบการเบิกจ่าย การเก็บและการซ่อมแซมอุปกรณ์ทางพลศึกษาที่ชำรุดให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงต้องจัดสถานที่ในการจัดเก็บอย่างเป็นระบบ เป็นหมวดหมู่ ก็ สามารถแก้ไขปัญหาในส่วนนี้ได้บ้างในระดับหนึ่ง

3.5 ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล

ถึงแม้ว่าจากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ทั้งโรงเรียนในอำเภอเมืองและนอกอำเภอเมือง ส่วนใหญ่ครูพลศึกษาเห็นว่า ปัญหาที่ประสบทั้งโดยรวมและรายข้อของปัญหาอยู่ในระดับน้อย แสดงว่าการวัดและการประเมินผลการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นไปอย่างมีคุณภาพ ซึ่งการวัดและการประเมินจะช่วยทำให้ผู้สอนทราบว่า การเรียนการสอนนั้นบรรลุตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด ดังที่ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2523) ได้กล่าวไว้ว่า “การวัดและการประเมินผลมีความสำคัญต่อกระบวนการเรียนการสอนมาก ทั้งนี้รวมถึงการเรียนการสอนในวิชาพลศึกษาด้วย เพราะจะช่วยให้ครูสามารถทราบได้ว่า การเรียนการสอนนั้นบรรลุตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด

มีข้อที่น่าสังเกตว่า ครูพลศึกษาได้ให้ความเห็นไว้ในข้อเสนอแนะว่า เวลาในการเรียนการสอนและวัดประเมินผลมีน้อย ทำให้การวัดประเมินผลเสร็จไม่ทัน อีกทั้งครูผู้สอนไม่ได้มีการวัด

และประเมินผลตามที่สอน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า กรมวิชาการและหน่วยงานทางพลศึกษาที่เกี่ยวข้องโดยตรง ควรสร้างแบบทดสอบทักษะที่มีมาตรฐานขึ้น เพื่อใช้ในการวัดและประเมินผลวิชาพลศึกษา เพื่อให้โรงเรียนได้ใช้แบบทดสอบที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน อันจะนำมาซึ่งความเป็นมาตรฐานของการวัดและประเมินผลวิชาพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วประเทศ

3. เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพลศึกษา ระหว่างโรงเรียนในอำเภอเมือง กับโรงเรียนที่อยู่อำเภอรอบนอก

1. ปัญหาด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน

เมื่อเปรียบเทียบปัญหาด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ระหว่างโรงเรียนในอำเภอเมืองกับโรงเรียนที่อยู่อำเภอรอบนอก พบว่า เป็นไปตามสมมติฐาน คือ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จากผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนที่อยู่ในอำเภอเมืองและอำเภอรอบนอก ประสบปัญหาในระดับน้อยเหมือนกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทั้งโรงเรียนในอำเภอเมืองกับโรงเรียนที่อยู่อำเภอรอบนอกสามารถแปลงหลักสูตรไปสู่การสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือ การบริการทางด้านเอกสารประกอบหลักสูตร การทำความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ การกำหนดความสำคัญของเนื้อหาแต่ละเรื่องให้สัมพันธ์ต่อเนื่อง และเหมาะสมกับผู้เรียน พบว่า โรงเรียนในอำเภอเมืองมีปัญหามากกว่าโรงเรียนที่อยู่อำเภอรอบนอก ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าอาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนในอำเภอเมืองแม้ว่าจะมีความพร้อมทางด้านเอกสารประกอบหลักสูตร แต่งานรับผิดชอบของครูพลศึกษาโรงเรียนในอำเภอเมือง ในส่วนของการปฏิบัติการสอนและงานพิเศษมีมากกว่า จึงส่งผลให้ไม่มีเวลาในการจัดเตรียมการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอนตามรายการปัญหาข้างต้น และครูในอำเภอเมืองยังมีภาระกิจส่วนตัวมาก จึงอาจไม่มีเวลาในรายละเอียดดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้ประสบปัญหาดังกล่าวมากกว่า

2. ปัญหาด้านการจัดปัจจัย สภาพแวดล้อม และอุปกรณ์

เมื่อเปรียบเทียบปัญหาด้านการจัดปัจจัย สภาพแวดล้อม และอุปกรณ์ระหว่างโรงเรียนในอำเภอเมืองและอำเภอรอบนอก โดยรวม พบว่า ไม่เป็นไปตามสมมติฐานคือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายข้อของปัญหาพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 คือ สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนมีจำนวนไม่เพียงพอ ขนาดของอุปกรณ์ไม่เหมาะสมกับนักเรียน อุปกรณ์ทางพลศึกษามีไม่ครบทุกประเภท ตามกิจกรรมที่ทางโรงเรียนเปิดสอน งบประมาณในการจัดซื้อ ซ่อมแซมอุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกทางพลศึกษามีไม่เพียงพอ ไม่มีที่เก็บอุปกรณ์เฉพาะและไม่อาจจัดเก็บให้เป็นหมวดหมู่ สนามกีฬาในร่มสำหรับการเรียนการสอนไม่มี หรือมีไม่เพียงพอ ขาดที่ค้ำน้ำสำหรับนักเรียนในโรงพลศึกษา ขาดงบประมาณในการจัดซื้อ ซ่อมแซมอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกทางพลศึกษา การปรับปรุงอาคาร

สถานที่ เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สถานที่ตั้งของโรงเรียนไม่สะดวกต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การส่งเสริมการจัดกิจกรรมเสริมในวิชาพลศึกษา จากปัญหาที่กล่าวมานั้น ผลการวิจัยพบว่า มีความแตกต่างกันมาก โรงเรียนที่อยู่ในอำเภอเมืองประสบปัญหาน้อยกว่าโรงเรียนที่อยู่อำเภอรอบนอกทุกข้อที่กล่าวมา ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์ การขาดแคลนบุคลากร งบประมาณ การจัดการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนที่อยู่ในอำเภอเมืองส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนที่มีความเจริญ มีความพร้อมทางด้านบุคลากร งบประมาณ ระบบการจัดการที่มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนมากกว่าโรงเรียนที่อยู่อำเภอรอบนอก จึงทำให้ปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัด บัณฑิต สภาพแวดล้อม และอุปกรณ์ ของโรงเรียนที่อยู่ในอำเภอเมืองกับอำเภอรอบนอก มีสภาพแตกต่างกัน จึงอาจเป็นสาเหตุทำให้ส่วนใหญ่มีความแตกต่างกัน สำหรับแนวทางในการแก้ไขในส่วนของโรงเรียนที่อยู่อำเภอรอบนอกควรหาวิธีการใช้ความจำกัดในด้านต่าง ๆ ที่เป็นอยู่ ใช้ประโยชน์ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

3. ปัญหาการสอนพลศึกษาในด้านต่าง ๆ

3.1 ปัญหาด้านการสอนให้บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร

เมื่อเปรียบเทียบปัญหา ด้านการสอนให้บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร ระหว่างโรงเรียนในอำเภอเมืองและอำเภอรอบนอก โดยรวม พบว่า เป็นไปตามสมมติฐาน คือ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จากผลการวิจัยพบว่า ประสบปัญหาน้อยเหมือน ๆ กัน อาจเป็นเพราะวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533) มีความเหมาะสมครูผู้สอนในโรงเรียนทั้งสองลักษณะจึงสามารถสอนได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร จึงทำให้มีปัญหาไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายชื่อของปัญหาพบว่า ในข้อวัตถุประสงค์ข้อที่ให้มีคุณธรรมเห็นคุณค่าของพฤติกรรมพลศึกษาและกีฬานั้น ครูพลศึกษาควรมีความตระหนัก เพราะหน้าที่ของครูพลศึกษานั้นจะต้องมีความคิดว่า ทำอย่างไรจึงจะทำให้ให้นักเรียนเห็นคุณค่าของกิจกรรมพลศึกษา ทำอย่างไรนักเรียนจะมีทัศนคติ มีความรักในการออกกำลังกาย ในการเล่นกีฬา เพื่อให้สิ่งเหล่านี้คงอยู่ในตัวนักเรียนไปในภายภาคหน้า นอกจากนี้ ในส่วนของคุณธรรมหรือในเรื่องของการสอนให้นักเรียนมีระเบียบวินัยในการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา และให้มีน้ำใจเป็นนักกีฬานั้น เป็นสิ่งจำเป็นที่ครูพลศึกษาต้องปลูกฝังผู้เรียนได้รับรู้และนำไปปฏิบัติ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ในการสอนของครูนั้นต้องพยายามสอดแทรกให้นักเรียนได้รู้จักการมีระเบียบวินัยในการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา และให้มีน้ำใจเป็นนักกีฬา โดยการสร้างสถานการณ์จำลองขึ้นเป็นตัวอย่างพฤติกรรมแล้วครูเป็นผู้อธิบายให้นักเรียนได้เข้าใจถึงความสำคัญ ของการมีระเบียบวินัยในการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา และให้มีน้ำใจเป็นนักกีฬา ดังที่ ประยูทธ สาริมาร (2527) กล่าวว่า " น้ำใจนักกีฬา มีความสำคัญอย่างมากต่อวิชาพลศึกษา น้ำใจนักกีฬาเป็นคุณธรรมของนักกีฬา และการมีน้ำใจนักกีฬายังเป็นคุณสมบัติของคนดีในสังคมด้วย ดังนั้น เป็นความจำเป็นของ

ครูพลศึกษาที่จะต้องให้การเรียนรู้แก่นักเรียนในเรื่องนำใจนักกีฬา ทั้งทางด้านเนื้อหาและประสบการณ์ อีกทั้งตัวครูพลศึกษาเองจะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถที่จะเป็นตัวอย่าง อันคือนักเรียนได้ด้วย"

3.2 ปัญหาด้านเนื้อหาวิชา

3.2.1 วิชาบังคับเลือก

เมื่อเปรียบเทียบปัญหาด้านเนื้อหาวิชา ตามหลักสูตรของ วิชาบังคับเลือก ระหว่างโรงเรียนในอำเภอเมืองและอำเภอรอบนอก โดยรวม พบว่า ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน คือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายชื่อของปัญหา พบว่า ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 คือ มีความยากลำบากในการเลือกตามกลุ่มกิจกรรมที่หลักสูตรกำหนด (มีกิจกรรมกีฬา บุคคล หรือคู่, กิจกรรมกีฬาทีม, กิจกรรมพลศึกษาอื่น ๆ) เนื้อหาวิชาไม่สามารถจัดให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า สาเหตุสำคัญที่โรงเรียนในอำเภอรอบนอกมีปัญหามากกว่าในเมือง เพราะความพร้อมของบุคลากร งบประมาณ สื่อการเรียนการสอน สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอื่น ๆ โรงเรียนในเมืองมีความพร้อมมากกว่า จึงอาจเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ส่วนใหญ่ของโรงเรียนในอำเภอเมืองมีปัญหาน้อยกว่าโรงเรียนในอำเภอรอบนอก

3.2.2 วิชาเลือกเสรี

เมื่อเปรียบเทียบปัญหา ด้านเนื้อหาวิชา ตามหลักสูตรของวิชาเลือกเสรีระหว่างโรงเรียนในอำเภอเมือง และอำเภอรอบนอก โดยรวม พบว่าไม่เป็นไปตามสมมติฐาน คือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และพบว่าโรงเรียนในอำเภอรอบนอกประสบปัญหามากกว่าโรงเรียนในอำเภอเมือง เมื่อพิจารณารายชื่อของ ปัญหา พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 คือ จำนวนรายวิชาที่น่าสนใจมีไว้ให้เลือกน้อยเกินไป ส่วนรายชื่อที่พบว่ามีปัญหาในระดับมาก ทั้งโรงเรียนในเมืองและรอบนอก คือจำนวนครูมีน้อยไม่เพียงพอต่อการจัดวิชาพลศึกษาเป็นวิชาเลือกเสรี จากการที่หลักสูตรฉบับปรับปรุงได้ระบุไว้ว่าการเลือกเรียนวิชาเลือกเสรี สามารถเลือกกิจกรรมที่ตนเองมีความสามารถมีความสนใจถึงแม้จะเคยเลือกเรียนกิจกรรมนั้นไปแล้วก็ตาม ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนซ้ำได้อีก โดยต้องเรียนทักษะในระดับที่สูงขึ้น ดังนั้น ความพร้อมของบุคลากรจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมาก ดังที่การวิจัยพบว่า จำนวนครูพลศึกษามีน้อยไม่เพียงพอต่อการจัดการสอนวิชาพลศึกษาเป็นวิชาเลือกเสรี

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การเปิดสอนวิชาเลือกเสรีในส่วนของวิชาพลศึกษามีความจำเป็นอย่างมาก เรื่องของบุคลากรในการพิจารณาเปิดสอน ซึ่งการเปิดสอนวิชาเลือกเสรีเป็นสิ่งที่โรงเรียนควรเปิดสอนให้กับนักเรียน เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้กับผู้เรียนได้ค้นพบความถนัด ความสามารถและความสนใจของตัวเองที่จะเลือกเรียนวิชาที่ตนเองต้องการและสนใจได้อย่างเต็มที่ เต็มเวลา และเต็มความสามารถ การที่จำนวนครูพลศึกษามีน้อยไม่เพียงพอ ต่อการเปิดสอนวิชา

พลศึกษาเป็นวิชาเลือกเสรีนั้น จึงอาจจะเป็นสาเหตุหนึ่ง ที่ทางโรงเรียนได้เปิดให้เลือกรายวิชาน้อยเกินไป ผู้วิจัยเห็นว่า หากผู้บริหารของโรงเรียนไม่สามารถจัดอัตราครูพลศึกษาเพิ่มเติมในโรงเรียนได้ ควรพิจารณาจัดอบรมให้ความรู้ทางพลศึกษาแก่ครูสายอื่นที่มีความสามารถทางพลศึกษา แล้วจัดให้สอนวิชาพลศึกษา คงพอเป็นหนทางช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรทางพลศึกษาลงได้บ้าง

3.3 ปัญหาด้านการสอนวิชาพลศึกษา

เมื่อเปรียบเทียบปัญหา ด้านการจัดการเรียนการสอน ระหว่างโรงเรียนในอำเภอเมืองและอำเภอรอบนอก โดยรวม พบว่าเป็นไม่ไปตามสมมติฐาน คือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายข้อของปัญหา พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 คือ ครูผู้สอนไม่มีความถนัดในการสอนบางรายวิชา ครูผู้สอนขาดการฝึกฝนทักษะการสอน ครูผู้สอนไม่สามารถสอนในด้านวิชาการ และด้านปฏิบัติได้ครบตามเนื้อหา การเรียนการสอนไม่ได้จัดตามหลักสูตรฉบับปรับปรุง การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ซึ่งโรงเรียนในอำเภอเมืองจะประสบปัญหาน้อยกว่าโรงเรียนรอบนอกทุกข้อ ทั้งนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่า โรงเรียนในเมืองมีความพร้อมในส่วนของอัตรากำลังครู เงินงบประมาณ ระบบการจัดการที่ดีกว่า รวมถึงความพร้อมของชุมชนในการเกื้อหนุนโรงเรียนที่ดีกว่า ปัญหาดังกล่าวจึงเกิดขึ้นน้อยกว่า เมื่อพิจารณารายข้อที่พบว่ามีปัญหามากทั้งโรงเรียนในอำเภอเมืองและโรงเรียนรอบนอก คือ จำนวนครูผู้สอนวิชาพลศึกษามีน้อยเกินไป และงานรับผิดชอบของครูผู้สอนมีมากเกินไป ผู้วิจัยมีความเห็นว่า จำนวนครูผู้สอนวิชาพลศึกษามีน้อยเกินไป จึงเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้ครูพลศึกษามีงานที่จะต้องรับผิดชอบมากขึ้น ทำให้การสอนทำได้ไม่เต็มที่ และการจัดการสอนซ่อมเสริมก็เป็นงานรับผิดชอบสำคัญอย่างหนึ่งที่ครูพลศึกษาจะต้องรับผิดชอบ ดังนั้นหากจำนวนครูผู้สอนวิชาพลศึกษามีไม่เพียงพอแล้ว ก็จะส่งผลถึงปัญหาด้านต่าง ๆ ได้

3.4 ปัญหาด้านการใช้สื่อ อุปกรณ์ สถานที่ และเครื่องอำนวยความสะดวก

เมื่อเปรียบเทียบปัญหาด้านการใช้สื่อ อุปกรณ์ สถานที่ และเครื่องอำนวยความสะดวก ระหว่างโรงเรียนในอำเภอเมืองและอำเภอรอบนอก โดยรวม พบว่า ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน คือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายข้อของปัญหาที่พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 คือ สื่อและอุปกรณ์ทางพลศึกษาที่ใช้ในการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ สื่อและอุปกรณ์ทางพลศึกษาไม่ได้มาตรฐานและขาดคุณภาพ สื่อไม่เหมาะสมกับเนื้อหาหรือลักษณะของกิจกรรม จากปัญหาต่าง ๆ ที่กล่าวมา พบว่า โรงเรียนที่อยู่อำเภอรอบนอก โดยเฉลี่ยประสบปัญหามากกว่าโรงเรียนที่อยู่ในอำเภอเมืองทั้งสิ้น ที่เป็นเช่นนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่า อาจเป็นเพราะปัญหาการขาดแคลนอุปกรณ์ของโรงเรียนที่อยู่อำเภอรอบนอกเป็นปัญหาใหญ่ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปัญหามาก เป็นปัญหาที่ทำให้เกิดปัญหาอื่นตามมา เช่น ใช้สื่อชนิดเดิมโดยตลอด เพราะเมื่อ

ขาดแคลนสื่อและอุปกรณ์ก็ทำให้ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาใช้อุปกรณ์เท่าที่มีอยู่ จึงทำให้เกิดการใช้ อุปกรณ์ชนิดนั้นบ่อย ๆ ส่วน สาเหตุที่โรงเรียนที่อยู่อำเภอรอบนอก ประสบปัญหาอุปกรณ์ชำรุด มากกว่าโรงเรียนที่อยู่ในอำเภออาจเป็นเพราะโรงเรียนที่อยู่อำเภอรอบนอกส่วนใหญ่ ครูผู้สอนวิชา พลศึกษา ไม่มีโอกาสได้เลือกและมีส่วนในการออกความคิดเห็น ในการจัดซื้อทำให้อุปกรณ์ที่ได้ มามีคุณภาพไม่ดี และไม่เพียงพอกับจำนวนที่ต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกสร สิงห์ธนะ (2535) ที่พบว่า สื่อบางประเภท ไม่สะดวกแก่การใช้ของครู เนื่องจากมีคุณภาพไม่ดีและไม่ตรงกับ ความต้องการ ควรให้ครูผู้สอนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และจัดซื้อด้วยเพื่อจะได้ เหมาะสมกับสภาพและความต้องการ

3.5 ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล

เมื่อเปรียบเทียบปัญหา ด้านการวัดและประเมินผล ระหว่างโรงเรียนในอำเภอเมือง และ อำเภอรอบนอก โดยรวม พบว่า ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน คือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายข้อของปัญหาที่พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 คือ ครูผู้สอนไม่มี ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียน ตามหลักสูตรมัธยมศึกษา ตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด การ วัดและประเมินผลปลายภาคเรียนมีปัญหาในการปฏิบัติ การวัดและประเมินผลไม่สอดคล้องกับจุด ประสงค์ของหลักสูตร ครูผู้สอนไม่ได้วัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ครูผู้สอนไม่ได้ชี้แจงรายละเอียดในการวัดและประเมินผลให้นักเรียนทราบ จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนที่อยู่ใน อำเภอเมืองประสบปัญหาน้อยกว่าโรงเรียนที่อยู่อำเภอรอบนอก อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนใน อำเภอเมืองมีความพร้อมในด้านบุคลากร สถานที่ อุปกรณ์ มากกว่า จึงทำให้ประสบปัญหาน้อย กว่า ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาควรจะศึกษาระเบียบว่าด้วยการประเมินผล การเรียนให้เข้าใจ เพราะการวัดและประเมินผลการเรียน เป็นขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการจัด การเรียนการสอน เป็นการตรวจสอบว่า นักเรียนได้พัฒนาไปตามจุดมุ่งหมายทางการเรียนที่ กำหนดไว้หรือไม่เพียงใด และการวัดและประเมินผลระหว่างภาคเรียนมีปัญหาในการปฏิบัติ นั้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เนื่องจากการวัดผลและประเมินผลทางพลศึกษาจะต้องให้ครอบคลุมด้าน พุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย และสมรรถภาพทางกาย ควบคู่กันไปในการปฏิบัติ และวิชา พลศึกษาเป็นวิชาที่ต้องสอบภาคปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ แต่มีระยะเวลาที่จำกัด จึงทำให้เกิดปัญหาขึ้น ในการวัดและประเมินผล เพราะในการวัดผลและประเมินผลต้องใช้เวลาาก ซึ่งจากแบบสอบถาม ปลายเปิด ที่ครูพลศึกษาประสบปัญหาคือ ระยะเวลาเพียง 1 คาบน้อยเกินไปสำหรับการวัดผล ภาคปฏิบัติ

4. เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพลศึกษา ระหว่างผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดพลานามัย และครูผู้สอนวิชาพลศึกษา

1. ปัญหาด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน

เมื่อเปรียบเทียบปัญหา ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ระหว่างผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดพลานามัย และครูพลศึกษา โดยรวม พบว่า ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน คือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ประสบปัญหาแตกต่างกับหัวหน้าหมวดพลานามัย และครูผู้สอนประสบปัญหาแตกต่างกับผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือ ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาประสบปัญหามากกว่าหัวหน้าหมวดพลานามัย อาจเป็นเพราะ หัวหน้าหมวดเป็นบุคคลที่จะต้องรู้รายละเอียด และเข้าใจในองค์ประกอบของหลักสูตรเป็นอย่างดี รับผิดชอบต่อการสอน จัดทำประมวลการสอนในหมวดวิชา ปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพดังที่ บุญมี เณรชอด (2529) กล่าวไว้ว่า หัวหน้าหมวดวิชาเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบด้านวิชาการโดยตรง จึงจำเป็นต้องรู้รายละเอียด และเข้าใจในองค์ประกอบของหลักสูตรเป็นอย่างดี ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาครูในหมวดวิชาของตน และยังมีหน้าที่ จัดอาคารสถานที่ของบประมาณ จึงทำให้หัวหน้าหมวดพลานามัยประสบปัญหาน้อยกว่าครูผู้สอน และสาเหตุที่ทำให้ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการประสบปัญหาแตกต่างกับครูผู้สอนวิชาพลศึกษา อาจเป็นเพราะผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการถือว่าเป็นผู้บริหารระดับสูง มีหน้าที่ควบคุมดูแลทางด้านนโยบาย และการปฏิบัติงานของหัวหน้าหมวด และครูพลศึกษา จึงไม่ค่อยได้มีโอกาสสัมผัสปัญหาโดยตรง จึงอาจมีปัญหาน้อยกว่าครูผู้สอน

2. ปัญหาด้านการจัดปัจจัย สภาพแวดล้อม และอุปกรณ์

เมื่อเปรียบเทียบปัญหา ด้านการจัดปัจจัย สภาพแวดล้อม และอุปกรณ์ระหว่างผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดพลานามัย และครูพลศึกษา โดยรวม พบว่า ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน คือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาประสบปัญหาแตกต่างกับผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนวิชาพลศึกษาประสบปัญหาแตกต่างกับหัวหน้าหมวดพลศึกษา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือ ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาประสบปัญหามากกว่าผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ อาจเป็นเพราะครูผู้สอนเป็นผู้นำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในชั้นเรียนโดยตรง จึงมีความเข้าใจและเห็นถึง ปัญหาในด้านต่าง ๆ ได้ดีกว่า จึงทำให้ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาประสบปัญหามากกว่าผู้ช่วยผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการ ถ้าการจัดปัจจัยสภาพแวดล้อมและอุปกรณ์มีปัญหา จะทำให้การเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมทางพลศึกษาดำเนินไปอย่างขาดประสิทธิภาพ ดังที่ วรศักดิ์ เพียรชอบ(2513) ได้กล่าวว่า การสอนพลศึกษาจะได้ผลดีนั้น นอกจากจะมีเวลาเพียงพอและมีความสามารถในการสอนดีแล้ว ก็ต้องมีสถานที่และอุปกรณ์ในการสอนเพียงพอด้วย

ส่วนครูผู้สอนวิชาพลศึกษาประสบปัญหามากกว่ากับหัวหน้าหมวดพลศึกษาอาจเป็นเพราะว่า หัวหน้าหมวดพลศึกษาถือว่าเป็นผู้บริหารระดับต้นที่มีบทบาทต่อการเรียนการสอน ในการจัดปัจจัยสภาพแวดล้อม และอุปกรณ์ รวมถึงยังต้องทำหน้าที่เป็นตัวแทนและประสานงานกับหมวดฝ่ายต่าง ๆ ในโรงเรียนในด้านต่าง ๆ จึงทำให้คาบการสอนของหัวหน้าหมวดมีน้อยกว่าครูผู้สอน ซึ่งอาจเป็นสาเหตุทำให้ประสบปัญหาด้านนี้น้อยกว่าครูผู้สอนวิชาพลศึกษา

3. ปัญหาการสอนพลศึกษาในด้านต่าง ๆ

3.1 ปัญหาด้านการสอนให้บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร

เมื่อเปรียบเทียบปัญหา ปัญหาด้านการสอนที่ไม่สามารถทำให้บรรลุ จุดประสงค์ของหลักสูตร ระหว่างผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดพลานามัย และครูพลศึกษา พบว่าเป็นไม่ไปตามสมมติฐาน คือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบปัญหารายคู่พบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาประสบปัญหามากกว่าผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าครูผู้สอนเป็นผู้นำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในชั้นเรียนโดยตรง จึงมีความเข้าใจและเห็นถึงปัญหาในด้านต่าง ๆ ได้ดีกว่า จึงทำให้ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาประสบปัญหามากกว่าผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ

อีกกรณีหนึ่งจะเห็นได้ว่าผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการถือว่าเป็นผู้บริหารระดับสูง ซึ่งมีงานหลักอยู่ที่ประการคือ งานที่หลายฝ่ายพิจารณาร่วมกัน โดยมีฝ่ายวิชาการเป็นเจ้าของเรื่อง งานที่ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการรับผิดชอบโดยตรง งานส่งเสริมประสานงาน งานรายงานและข้อเสนอแนะ กระทรวงศึกษาธิการ กรมสามัญศึกษา (2527) ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า บทบาทของฝ่ายวิชาการจะมีหน้าที่ควบคุมทางด้านนโยบาย จึงทำให้ประสบปัญหาดังกล่าวน้อยกว่า

3.2 ปัญหาด้านเนื้อหาวิชา

3.2.1 วิชาบังคับเลือก

เมื่อเปรียบเทียบปัญหา ด้านเนื้อหาวิชา ของวิชาบังคับเลือกระหว่างผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดพลานามัยและครูพลศึกษา โดยรวม พบว่า ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน คือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาประสบปัญหาแตกต่างกับผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดพลานามัย อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือ ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาประสบปัญหามากกว่าผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดพลานามัย อาจเป็นเพราะครูผู้สอนเป็นผู้นำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในชั้นเรียนโดยตรง จึงมีความเข้าใจและเห็นถึงปัญหาในด้านต่าง ๆ ได้ดีกว่า จึงทำให้ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาประสบปัญหามากกว่าผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดพลานามัย

3.2.2 วิชาเลือกเสรี

เมื่อเปรียบเทียบปัญหาด้านเนื้อหาวิชาของวิชาเลือกเสรี ระหว่างผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดพลานามัย และครูพลศึกษา โดยรวม พบว่า ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน คือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ประสบปัญหาแตกต่างกับผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดพลานามัยประสบปัญหาแตกต่างกับผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือ ครูผู้สอนและหัวหน้าหมวดวิชาพลศึกษาประสบปัญหามากกว่าผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ อาจเป็นเพราะว่าครูผู้สอน และหัวหน้าหมวดเป็นผู้นำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในชั้นเรียนโดยตรง จึงมีความเข้าใจและเห็นถึงปัญหาในด้านต่าง ๆ ได้ดีกว่า จึงทำให้ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาและหัวหน้าหมวดประสบปัญหามากกว่าผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ

3.3 ปัญหาด้านการสอนวิชาพลศึกษา

เมื่อเปรียบเทียบปัญหาด้านการสอนวิชาพลศึกษา ระหว่างผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดพลานามัย และครูพลศึกษา โดยรวม พบว่า ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน คือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ของปัญหา พบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาประสบปัญหาแตกต่างกับผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการสอนพลศึกษา ถือเป็นหน้าที่หลักของครูพลศึกษา ที่ต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดประสงค์ของหลักสูตรที่ตั้งไว้ จึงทำให้ครูพลศึกษาประสบปัญหาโดยตรงมากกว่าผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ ซึ่งเป็นผู้ควบคุมดูแลด้านนโยบายและงานสนับสนุนจึงมิได้ลงมือปฏิบัติ จึงประสบปัญหาน้อยกว่า

3.4 ปัญหาด้านการใช้สื่ออุปกรณ์ สถานที่ และเครื่องอำนวยความสะดวก

เมื่อเปรียบเทียบปัญหาด้านการใช้สื่อ อุปกรณ์ สถานที่ และเครื่องอำนวยความสะดวก ระหว่างผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดพลานามัย และครูพลศึกษา โดยรวม พบว่า ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน คือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาประสบปัญหาแตกต่างจากผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนวิชาพลศึกษาประสบปัญหาแตกต่างจากหัวหน้าหมวดพลานามัย อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพนั้นย่อมมีองค์ประกอบหลายประการ โดยเฉพาะสื่อการเรียน อุปกรณ์ สถานที่ เครื่องอำนวยความสะดวก ถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ซึ่งบุคคลที่ใช้สิ่งเหล่านี้โดยตรงก็คือครูพลศึกษานั้นเอง จึงทำให้สามารถมองเห็น และประสบปัญหามากกว่าหัวหน้าหมวด และผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ

3.5 ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล

เมื่อเปรียบเทียบปัญหาด้านการวัดและประเมินผล ระหว่างผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดพลานามัย และครูพลศึกษา โดยรวม พบว่า ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน คือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายคู่ พบว่า หัวหน้าหมวดพลานามัยประสบปัญหาแตกต่างจากผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าหัวหน้าหมวดวิชา นอกจากปฏิบัติการสอนแล้วยังต้องทำหน้าที่ดูแลนิเทศบุคลากรภายในหมวด และยังมีหน้าที่พิเศษในส่วนของการประสานงานกับหมวดฝ่ายต่าง ๆ ภายในโรงเรียน จึงส่งผลกระทบต่อปัญหาทางการวัดและประเมินผลมากกว่าครูผู้สอนและผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ควรจัดการประชุม อบรม สัมมนา เรื่องหลักสูตรวิชาพลศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แก่โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา โดยให้ครบทุกเขตการศึกษาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
2. โรงเรียนที่มีอุปกรณ์ สถานที่ และเครื่องอำนวยความสะดวก ตลอดจนสื่อต่าง ๆ ที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาไม่เพียงพอ เป็นหน้าที่โดยตรงของหมวดพลานามัยและทางโรงเรียนในการจัดหางบประมาณจากภายนอก มาจัดการบริหารให้มีความเพียงพอในระดับหนึ่ง และต้องพยายามใช้อุปกรณ์ สถานที่ และเครื่องอำนวยความสะดวก ตลอดจนสื่อต่าง ๆ ที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด
3. การขาดแคลนอัตรากำลังครูพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ทางแก้ที่เป็นไปได้ในความจำกัดคือ กรมสามัญศึกษาควรจัดอบรมเผยแพร่ความรู้ทางการกีฬาให้กับบุคลากรครูในโรงเรียนที่มีความสามารถทางการกีฬา ที่ไม่ใช่สายพลศึกษาในโรงเรียนต่าง ๆ เพื่อทำหน้าที่สอนพลศึกษาในโรงเรียนที่ขาดแคลนครูพลศึกษา
4. กรมสามัญศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพพลศึกษา ควรผลิตตำรา สื่อการเรียนการสอน เอกสารประกอบการเรียนการสอน เผยแพร่ให้กับโรงเรียนในสังกัดให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
5. สศึกษานิเทศก์ทางพลศึกษาควรจะทำหน้าที่ในการนิเทศวิชาพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาให้ครบทุกโรงเรียน โดยมีความถี่อย่างน้อยปีละ 2 ครั้งต่อโรงเรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยในเรื่อง การศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรพลศึกษาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ตามการรับรู้ของผู้บริหาร และครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน

2. ควรมีการศึกษาวิจัยในเรื่อง แนวโน้มของหลักสูตรวิชาพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในทศวรรษหน้าตามการรับรู้ของหัวหน้าหมวดพลานามัยและครูผู้สอนวิชาพลศึกษา